

Eriaruanne

ELi noortegarantii: esimesed sammud on tehtud, kuid ees ootavad rakendamisega seotud riskid

EUROOPA
KONTROLLIKODA

EUROOPA KONTROLLIKODA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel +352 4398-1

E-post: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab internetist Euroopa serverist (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2015

Trükis	ISBN 978-92-872-2054-7	ISSN 1831-0818	doi:10.2865/651760	QJ-AB-15-002-ET-C
PDF	ISBN 978-92-872-2060-8	ISSN 1977-5652	doi:10.2865/35286	QJ-AB-15-002-ET-N
EPUB	ISBN 978-92-872-2041-7	ISSN 1977-5652	doi:10.2865/096040	QJ-AB-15-002-ET-E

© Euroopa Liit, 2015
Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Printed in Luxembourg

Eriaruanne**ELi noortegarantii:
esimesed sammud on
tehtud, kuid ees ootavad
rakendamisega seotud
riskid**

(vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 lõike 4
teisele lõigule)

Auditirühm

Kontrollikoja eriaruannetes esitatakse konkreetseid eelarvevaldkondi või juhtimisteemasid käsitlevate tulemus- ja vastavusauditite järeldused. Auditite valiku ja ülesehituse juures on kontrollikoja eesmärgiks maksimeerida nende mõju, võttes arvesse tulemuslikkuse ja vastavusega seotud riske, sissetuleku või kulutuste suurusjärku, edaspidiseid arengusuundi ning poliitilist ja avalikku huvi.

Kõnealuse tulemusauditi viis läbi II auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Henri Grethen ning mis on spetsialiseerunud struktuuripoliitika, transpordi ja energia kuluvaldkondadele. Auditit juhtis kontrollikoja liige Iliana Ivanova, keda abistasid kabinetiülem Tony Murphy, kabineti atašee Mihail Stefanov, üksuse juhataja Emmanuel Rauch, auditirühma juht Valeria Rota ning audiitorid Kristina Maksinen ja Paolo Pesce.

Vasakult paremale: P. Pesce, T. Murphy, I. Ivanova, M. Stefanov, K. Maksinen, E. Rauch.

Punkt

Lühendid

Mõisted

I–V Kokkuvõte

1–23 Sissejuhatus

1–8 Noorte tööpuudus ELis

9–10 ELi roll tööhõivepoliitikas

11–13 Noortegarantii on meede toetamaks noori töö leidmisel ja struktuurireformi koolist tööle ülemineku hõlbustamiseks

14–23 Noortegarantii süsteemi rahastamine

24–26 Auditi ulatus ja lähenemisviis

27–84 Tähelepanekud

27–43 Komisjon andis liikmesriikidele noortegarantii süsteemi ülesehitamisel asjakohast ja õigeaegset toetust

29–31 Komisjoni juhised noortegarantii süsteemi ülesehitamise kohta anti liikmesriikidele viis kuud pärast nõukogu soovitusel vastuvõtmist

32–35 Liikmesriikide esitatud noortegarantii rakenduskavade projektide komisjonipoolne hindamine oli terviklik ja õigeaegne

36–37 Komisjoni hindamise käigus tuvastati paljud noortegarantii rakenduskavade projektide puudused

38–39 Mitte kõik liikmesriigid ei esitanud komisjoni hindamise alusel muudetud noortegarantii rakenduskava

40–43 Noortegarantii rakenduskavade hindamine komisjoni poolt ei olnud piisavalt kooskõlas tema ESFi/noorte tööhõive algatuse rakenduskavade eelhindamisega

- 44–84 **Kontrollikoda tegi kindlaks mitu noortegarantii süsteemi mõjusat rakendamist ohustavat riski**
- 45–57 Risk, et rahastamise kogusumma ei ole piisav
- 58–64 Kvaliteetse tööpakkumise määratluse puudumine võib noortegarantii mõjusust ohustada
- 65–84 Noortegarantii terviklik järelevalve- ja aruandlusraamistik on endiselt väljatöötamisel

Järeldused ja soovitused

I lisa. Noorte töötuse määr (juuni 2014)

II lisa. Noorte tööhõive algatuse raames toetuskõlblikud riigid

III lisa. Komisjoni hinnang noortegarantii rakenduskavale ja noorte tööhõive algatuse eeltingimustele

Komisjoni vastus

ESF. Euroopa Sotsiaalfond

IKT. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia

ILO. Rahvusvaheline Tööorganisatsioon

NEET-noored. Mittetöötavad ja mitteõppivad noored ((Young people) Not in Employment, Education or Training)

SKP. Sisemajanduse koguprodukt

SWD. Komisjoni talituste tödokument (Staff Working Document)

Eeljaotus: noorte tööhõive algatuse kontekstis tähendab eeljaotus seda, et vastav eelarve on kasutamiseks kättesaadav täies mahus mitmeaastase finantsraamistiku kahe esimese aasta jooksul, mitte seitsme aasta peale (2014–2020).

Eeltingimused: konkreetseid ja täpselt määratletud olulised tegurid, mis on eelduseks investeerimisprioriteedi või liidu prioriteedi erieesmärgi tõhusale ja tulemuslikule saavutamisele, omavad sellega otsest ja tegelikku seost ning avaldavad sellele otsest mõju. Programmitöö perioodi 2014–2020 Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest kaasrahastamist taotlevate rakenduskavade ettevalmistamisel peavad liikmesriigid hindama, kas kõnealused eeltingimused on täidetud. Kui neid ei ole täidetud, tuleb koostada tegevuskavad, et tagada nende täitmine 31. detsembriks 2016.

Euroopa poolaasta: ELi majanduspoliitika juhendamise ja jälgimise aastase tsükli esimene osa. Igal Euroopa poolaastal analüüsib Euroopa Komisjon kõigi liikmesriikide fiskaal- ja struktuurireformide poliitikat, annab soovitusi ning jälgib nende elluviimist. Aastase tsükli teises osas ehk nn liikmesriikide poolaastal rakendavad liikmesriigid kokkulepitud põhimõtteid.

Euroopa Sotsiaalfond: Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) ülesanne on tugevdada Euroopa Liidus majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust, parandades tööhõivet ja töövõimalusi (peamiselt koolitusmeetmete kaudu), soodustades kõrget tööhõive taset ning suurema arvu ja paremate töökohtade loomist.

Euroopa tööturuasutuste võrgustik: loodi nõukogu ja Euroopa Parlamendi otsusega, mille eesmärk oli suurendada riiklike tööturuasutuste tõhusust. Võrgustikku kuuluvad kõik 28 ELi liikmesriiki ja Euroopa Komisjon. Selle eesmärk on hinnata riiklike tööturuasutuste tulemuslikkust võrdlusanalüüsi abil, kindlaks teha tõenditel põhinevad hea tavad, edendada vastastikust õpet, kaasa aidata riiklike tööturuasutuste teenuste pakkumise (sealhulgas noortegarantii) uuendamisele ja tõhustamisele ning lisada väljundeid Euroopa tööhõivestrateegiasse ja riikide tööturupoliitikasse.

Mõjuhindamine: aitab kaasa ELi otsustusprotsessile, kuna selle raames kogutakse ja analüüsitakse süstemaatiliselt teavet kavandatud sekkumiste kohta ning hinnatakse nende eeldatavat mõju. Mõjuhindamine tuleb teha kõigi peamiste poliitiliste algatuste (st iga-aastases poliitilises strateegias või hiljem komisjoni õigusloome- ja töökavas kindlaksmääratud algatuste) kohta, välja arvatud mõningad selgelt määratletud erandid. Lisaks võidakse juhtumipõhiselt hinnata muid olulisi algatusi.

NEET-noored: mittetöötavad ja mitteõppivad noored. Määratlus lepiti kokku tööhõivekomitees 2010. aasta aprillis strateegia „Euroopa 2020“ koondsuuniste kontekstis kasutamiseks. Mõiste hõlmab mittetöötavaid ja mitteõppivaid töötuid ning tööturult eemalviibivaid inimesi.

Noorte tegevusrühm: 2012. aasta veebruaris moodustas komisjon koos kaheksa liikmesriigiga, kus noorte töötuse määr oli tol hetkel kõige kõrgem, noorte tegevusrühmad, et kindlaks teha meetmed, mille abil rakendada programmitöö perioodi 2007–2013 veel kasutada olevaid ELi vahendeid (sealhulgas ESFi vahendeid) noorte ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate töövõimaluste toetamiseks.

Noorte tööhõive algatus: loodud rahalise toetuse andmiseks piirkondadele, kus noorte töötuse määr on üle 25%, toetades noortegarantii rakendamist ESFist rahastatud tegevuste tõhustamiseks ja täiendamiseks. Sellest rahastatakse otseselt alla 25-aastastele (või alla 30-aastastele, kui liikmesriik peab seda asjakohaseks) mittetöötavatele ja mitteõppivatele (NEET) noortele suunatud tegevusi. Algatuse kogueelarve on 6 miljardit eurot. Noorte tööhõive algatuse poliitikaamistiku moodustavad noorte tööhõive pakett ja noortegarantii loomise soovitus. Noorte tööhõive algatuse õiguslik alus on esitatud perioodi 2014–2020 ESFi määrustes.

Noortegarantii: noortegarantii loomist käsitlevas nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitusel vastu võetud noortegarantii eesmärk on tagada, et kõik kuni 25 aasta vanused noored saaksid kvaliteetse töökoha, õpingute jätkamise, õpipoisi- või praktikakoha pakkumise nelja kuu jooksul alates formaalharidussüsteemist lahkumisest või töötuks jäämisest. Noortegarantii on oluline struktuurireform, mille raames teevad institutsioonid tihedamat koostööd, et pakkuda noortele reaalseid tulemusi.

Noortegarantii rakenduskava: selles määratakse kindlaks, kuidas noortegarantiid riiklikul tasandil rakendatakse, millised on riigiasutuste ja muude organisatsioonide ülesanded, kuidas seda rahastatakse (mis hõlmab ka ELi vahendite kasutamist), kuidas hinnatakse edasiminekut ja milline on ajakava. Rakenduskavad koostavad liikmesriigid ja need ei kuulu komisjoni poolt vastuvõtmisele.

Rahvusvaheline Tööorganisatsioon: ÜRO agentuur, mis tegeleb tööküsimustega, eriti rahvusvaheliste tööstandarditega. ÜRO 193 liikmesriigist 185 on ILO liikmed. Erinevalt teistest ÜRO spetsialiseeritud agentuuridest on ILO-l kolmepoolne juhtimisstruktuur, mille moodustavad valitsused, tööandjad ja töötajad. ILO on peamine tööhõivestatistikat koguv asutus.

Rakenduskava: selles määratakse kindlaks liikmesriigi prioriteedid ja konkreetsed eesmärgid ning vahendite (ELi ja riigi avaliku ja erasektori kaasrahastamine) kasutamine projektide rahastamiseks teatud perioodi (tavaliselt seitsme aasta) jooksul. Projektid peavad kaasa aitama teatud arvu eesmärkide saavutamisele, mis on kindlaks määratud rakenduskava prioriteetse suuna tasemel. Rakenduskavad koostatakse kõigi ühtekuuluvusvaldkonna fondide (ERF, Ühtekuuluvusfond ja ESF) puhul. Rakenduskava koostab liikmesriik ja komisjon peab selle heaks kiitma enne, kui ELi eelarvest saab makseid teha. Rakenduskava saab perioodi jooksul muuta üksnes mõlema poole nõusolekul. Teisisõnu, „mittetöötav“ tähistab nii mittetöötavaid kui ka tööturul mitteosalevaid inimesi, „mitteõppiv“ tähendab aga, et inimesi, kes käivad tööl ja/või omandavad formaalset või mitteformaalset haridust, ei loeta NEET-noorteks.

I 2014. aasta juunis oli 15–24-aastaste noorte keskmine töötuse määr ELis 22%, mis tähendab suurt probleemi kõigi liikmesriikide jaoks. Olukord on eriti terav liikmesriikides, kus töötu on iga teine või kolmas noor, mis toob kaasa nn kadunud põlvkonna ohu ja suured sotsiaalmajanduslikud kulud.

II Reageerimaks noorte järjest suureneva tööpuuduse probleemile, mida halvendas veelgi majandus- ja finantskriis, tegi komisjon 2012. aastal ettepaneku luua noortegarantii kava, mille tulemusel võttis nõukogu 2013. aasta aprillis vastu oma soovitus. Selles soovitab nõukogu komisjonil ja liikmesriikidel luua noortegarantii, mille eesmärk on järjepidevalt tagada, et kogu ELis saaksid kõik kuni 25 aasta vanused noored kvaliteetse töökoha, õpingute jätkamise, õpipoisi- või praktikakoha pakkumise nelja kuu jooksul alates töötuks jäämisest või formaalharidussüsteemist lahkumisest.

III Noortegarantiid rahastatakse ELi eelarvest Euroopa Sotsiaalfondi ja noorte tööhõive algatuse kaudu. Perioodiks 2014–2020 on eraldatud hinnanguliselt 12,7 miljardit eurot. Vaja läheb ka riigipoolset rahastamist, sest lisaks üksikisikutele suunatud meetmetele tuleb teha ka struktuurireforme.

IV Kontrollikoja auditis hinnati, kas komisjon on andnud liikmesriikidele noortegarantii süsteemide ülesehitamisel asjakohast toetust, ja vaadati üle võimalikud rakendamise seotud riskid. Kontrollikoda leidis, et komisjon andis liikmesriikidele õigeaegset ja asjakohast toetust. Auditiga tehti siiski kindlaks kolm süsteemi mõjusat rakendamist potentsiaalselt ohusavat riskiallikat: rahastamise kogusumma piisavus, kvaliteetse pakkumise määratlemine ning süsteemi tulemuste komisjonipoolne järelevalve ja aruandlus.

V Kontrollikoda esitab järgmised soovitused:

- o liikmesriigid peaksid esitama selge ja täieliku ülevaate kõigi noortegarantii süsteemi raames noorte tööpuuduse vähendamiseks planeeritavate meetmete kuludest, et komisjon saaks hinnata üldisi rahastamisvajadusi.
- o Komisjon peaks edendama kvaliteetsete näitajate kogumi rakendamist, millele ELi eelarvest toetust saavad töö-, praktika- ja õpipoisiõppe kohad peavad vastama. See võiks tugineda elementidele, mille abil määratletakse kvaliteetne pakkumine noorte tööhõive algatuse hindamist käsitlevas komisjoni juhendis.
- o Komisjon peaks rajama noortegarantii tervikliku järelevalvesüsteemi, mis hõlmab nii struktuurireforme kui ka üksikisikutele suunatud meetmeid. Järelevalve tulemused tuleks edastada Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Noorte tööpuudus ELis

01

Viimasel kümnendil ning eriti alates majandus- ja finantskriisi algusest on töötute arv ELis oluliselt kasvanud. Tööpuuduse risk ohustab noori (15–24aastased) isegi rohkem: kuna noortel on vähem kogemusi, mõjutab näiteks töökohtade arvu vähendamine esmajoones just neid. Mõnes liikmesriigis tekkis majandus- ja finantskriisi haripunkti olukord, kus noorte üleminek koolist tööturule oli peaaegu võimatu¹.

02

Noorte tööpuudus on majandus-tsükli suhtes ka tundlikum kui üldine tööpuudus, samuti töötavad noored suurema tõenäosusega majandus-sektorites, mida majanduslangus mõjutab rohkem, nagu tööstus-, ehitus-, jaemüügi- ning toitlustus- ja majutus-sektor. Viimasel neljal aastal on noorte üldine tööhõive määr vähenenud kolm korda rohkem kui täiskasvanute oma. Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) hinnangul moodustavad tsüklilised tegurid noorte tööpuuduse põhjustest Euroopas tervikuna 50%, raskustes euroala riikide tööpuuduse määra tõusu põhjustest aga 70%².

03

2010. aastal tegi komisjon Euroopa 2020 juhtalgatuse „Noorte liikuvus“³, millega toetati paremat haridust ja koolitust, edukamat tööturule integreerimist ning suuremat liikuvust kui noorte tööpuuduse vastu võitlemise vahendeid. Samuti kutsus komisjon liikmesriike üles tagama, et kõik noored saavad töökoha, jätkavad õpinguid või osalevad muus aktiveerivas meetmes nelja kuu jooksul alates koolist lahkumisest, ning pakkuma seda noortegarantii raames.

04

2011. aasta detsembris esitas komisjon „Noortele pakutavate võimaluste algatuse“⁴ ja teatas 2012. aasta jaanuaris, et teeb koostööd kaheksa noorte tööpuudusest kõige enam mõjutatud liikmesriigiga, loomaks nn noorte tegevusrühmad eesmärgiga programmitöö perioodil 2007–2013 veel kasutada olevaid vahendeid paremini rakendada.

05

2012. aasta detsembris tegi komisjon oma noorte tööhõive paketi⁵ ettepaneku võtta vastu nõukogu soovitus noortegarantii loomiseks. Ettepanek võeti vastu ELi Ministrite Nõukogu 2013. aasta aprillis⁶ ja kinnitati 2013. aasta juunis Euroopa Ülemkogu⁷.

- 1 ÜRO Lääne-Euroopa piirkondlik teabekeskus, „Youth: the hardest hit by the global financial crisis“ („Ülemaailmne finantskriis mõjutab kõige enam noori“) (<http://www.unric.org>).
- 2 Rahvusvaheline Valuutafond, riigiaruanne nr 14/199 „Euro Area Policies“, juuli 2014, peatükk „Youth Unemployment in Europe: Okun's Law and Beyond“.
- 3 KOM(2010) 477 (lõplik), 15. september 2010, „Noorte liikuvus“.
- 4 KOM(2011) 933 (lõplik), 20. detsember 2011, „Noortele pakutavate võimaluste algatus“.
- 5 COM(2012) 729 (final), 5. detsember 2012, ettepanek: nõukogu soovitus noortegarantii loomise kohta.
- 6 Nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta (ELT C 120, 26.4.2013, lk 1).
- 7 Euroopa Ülemkogu järelused, 27. ja 28. juuni 2013, EUCO 104/2/13. (<http://www.consilium.europa.eu>)

06

2014. aastal oli noorte töötuse määr ELis tervikuna endiselt murettekitavalt kõrge (vt **1. selgitus** ja **1 lisa**).

Madalaima noorte töötuse määraga liikmesriigi (Saksamaa, 2014. aasta juunis 7,8%) ja kõrgeima määraga liikmesriigi (Hispaania, 2014. aasta juunis 53,4%) vahe on ligi 50 protsendipunkti.

07

Lisaks valitseb kõrgeima ja madalaima noorte tööpuuduse määraga riikide vahel väga suur lõhe (vt **1. joonis**).

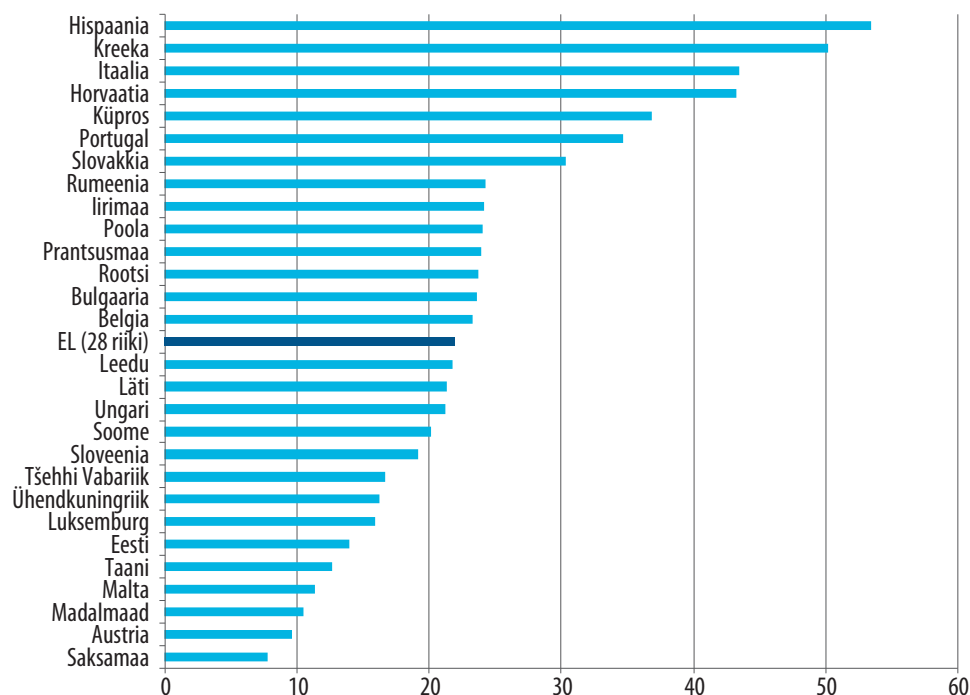
1. selgitus

Noorte tööpuudus ELis – mõningaid arve olukorra kohta 2014. aastal

2014. aasta juunis oli EU-28 riikides noorte (alla 25aastased) hulgas töötuid veidi alla 5 miljoni, neist 3,3 miljonit euroala riikides. See teeb töötuse määraks ELis 22%. Tööd ei leia rohkem kui iga viies tööturul osalev noor ELi kodanik, Kreekas ja Hispaanias aga iga teine.

1. joonis

Noorte (15-24aastased) töötuse määr ELi liikmesriikides (juuni 2014)

Allikas: Eurostat.

08

Noorte töötus toob kaasa ka suured sotsiaalmajanduslikud kulud. Eurofoundi 2012. aasta uuringu⁸ kohaselt on 15–24aastaste mittetöötavate ja mitteõppivate Euroopa noortega (NEET-noored) seotud kulud (töötushüvitiste ning saamata jäänud sissetulekute ja maksudena) hinnanguliselt ligikaudu 153 miljardit eurot aastas, mis moodustab ca 1,2% ELi SKPst. Lisaks kaasnevad noorte töötusega majandusele, ühiskonnale ja asjaomastele üksikisikutele pikaajalised kulud, nagu suurem uuesti töötuks jäämise oht (mis tuleneb pikaajalisest töötusest ja tööturult kõrvalejäämisest tingitud oskuste halvenemisest ja motivatsiooni puudumisest) ning vaesuse risk. 2014. aastal oli NEET-noori kokku 7,5 miljonit.

ELi roll tööhõivepoliitikas

09

ELi roll tööhõivepoliitikas on tagada liikmesriikide tööhõivepoliitika koordineerimine, eelkõige määratledes selle poliitika üldsuunised. Komisjon võib töötuse vastu võitlemiseks võetud riiklikke meetmeid toetada ja vajaduse korral täiendada⁹.

10

Euroopa poolaasta raames esitab komisjon nõukogule soovitusi, mille aluseks on liikmesriikide majanduspoliitika (sh tööhõive) mitmepoolne järelevalve¹⁰. Komisjon peab mainitud riigipõhiseid soovitusi poliitiliselt siduvaks, kui Euroopa Ülemkogu on need kinnitanud. Soovitused võivad viia sanktsioonideni, kui neis käsitletakse puudusi, mida peetakse liikmesriigi makromajandusliku tasakaalustamatuse ja/või ülemäärase eelarvepuudujäägi põhjusteks ja mida asjaomane liikmesriik ei ole Euroopa Ülemkogu hinnangul piisavalt käsitleanud¹¹.

- 8 Eurofound (2012), NEETs – „Young people not in employment education or training: Characteristics, cost and policy responses in Europe“ („Mittetöötavad ja mitteõppivad noored: põhijooned, kulud ja poliitikameetmed Euroopas“). Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg.
- 9 Euroopa Liidu toimimise lepingu konsolideeritud versiooni (ELT C 115, 9.5.2008, lk 47) artikli 5 lõige 2 ja artikkel 147.
- 10 Euroopa Liidu toimimise lepingu konsolideeritud versiooni (ELT C 115, 9.5.2008, lk 47) artikkel 148.
- 11 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

Noortegarantii on meede toetamiseks noori töö leidmisel ja struktuurireformi koolist tööle ülemineku hõlbustamiseks

11

Nõukogu 2013. aasta soovitusel tutvustatakse noortegarantii mõistet (vt **2. selgitus**) ja esitatakse nii liikmesriikidele kui ka komisjonile noortegarantii ülesehitust ja rakendamist puudutavaid täpsemaid soovitusi.

12

Erinevalt varasematest meetmetest püüab noortegarantii pakkuda üht neljast alternatiivist (töökoht, õpipoisi-õppe koht, praktikakoht või õpingute jätkamine) süstemaatiliselt kõigile mittetöötavatele ja mitteõppivatele noortele kogu ELis. Nõukogu soovitusel kohaselt peaksid liikmesriigid noortegarantiiid rakendama, „lähtudes riiklikest, piirkondlikest ja kohalikest oludest“¹².

13

Noortegarantii rakendamine nõuab mitmesuguseid meetmeid, mida võib ellu viia lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis. Kui osa meetmetest, mis on suunatud üksikisikutele, võivad kiiresti tulemusi saavutada, siis teistel kulub positiivse mõju saavutamiseks kauem aega. Pikaajalised meetmed on näiteks riiklike tööturuasutustega seotud struktuurireformid ja tööalaste õigusaktide kohandamine.

12 Nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta, 1. soovitus.

Mis on noortegarantii?

Noortegarantii raames peavad liikmesriigid tagama, et alla 25aastased noored leiavad nelja kuu jooksul alates koolist lahkumisest või töötuks jäämisest kvaliteetse töökoha, mis vastab nende haridusele, oskustele ja kogemustele, või asuvad õpipoisiõppe, praktika või õpingute jätkamise teel omandama haridust, oskusi ja kogemusi, mida on vaja töö leidmiseks tulevikus.

Noortegarantii süsteemi rahastamine

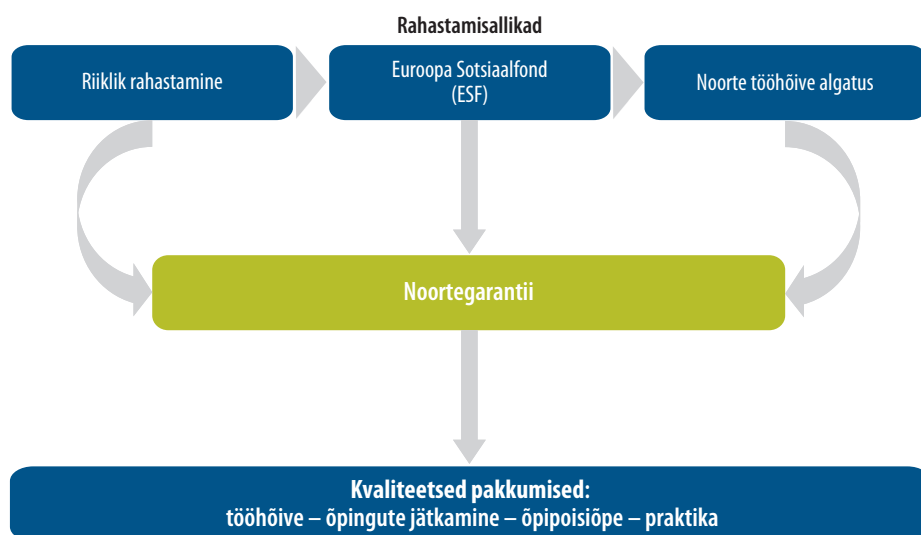
14

Noortegarantii süsteemi rahastatakse programmitöö perioodil 2014–2020 ELi eelarvest noorte tööhõive algatuse¹³ ja Euroopa Sotsiaalfondi kaudu, samuti riikide eelarvetest (vt **2. joonis**).

Avaliku sektori poolset rahastamist võib täiendada ka erasektori vahenditega (nt õpipoisiõppe süsteemi rakendavate ettevõtete investeeringud või eraõiguslike sihtasutuste rahastatud koolitusprogrammid).

13 Euroopa Ülemkogu järelused, 8. veebruar 2013, EUCO 37/13 (<http://www.consilium.europa.eu>).

2. joonis Ülevaade noortegarantii rahastamisest

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

Euroopa Sotsiaalfond

15

ESF on noortegarantii süsteemi tähtsaim ELi rahastamisallikas. 2015. aasta veebruaris prognoosis komisjon ESFi toetuse kogusummaks umbkaudu 9,5 miljardit eurot, mis sisaldab ka 3,2 miljardit eurot, mida läheb vaja noorte tööhõive algatuse täiendamiseks, kui vastav vajadus tekib (vt punkt 16). ESFist on võimalik rahastada nii üksikisikutele suunatud kui ka struktuurireformide elluviimiseks mõeldud meetmeid (vt **3. selgitus**).

3. selgitus

Näiteid ESFist toetatavatest tegevustest

Tegevused, mida võib ESFist toetada, on näiteks: spetsiaalsete noorteteenuste arendamine, ühtsete kontaktpunktide rajamine (nt riiklikes tööturuasutustes ja internetis), täiustatud andmebaasid, tööhõive- ja kutse-nõustamisteenuste toetamine, teadlikkuse suurendamise kampaaniad, juhendajaid pakkuvate vabatahtlike organisatsioonide toetamine, analüüsikeskuste rajamine ja poliitikamudelite väljatöötamine.

Noorte tööhõive algatus

16

Täiendamaks ELi toetust piirkondadele, kus noorte töötus ja tööturul kõrvalejäämine tekitab kõige raskem probleeme, otsustasid nõukogu ja Euroopa Parlament luua noorte tööhõive algatuse, mille rahaline maht on 6,4 miljardit eurot. Noorte tööhõive algatuse rahastamissumma sisaldab 3,2 miljardit eurot uuel, noorte tööhõivele ette nähtud ELi eelarve-reaal, mida tuleb täiendada vähemalt 3,2 miljardi euroga riiklikest eraldistest olemasoleva ESFi raames.

Erinevalt ESFi toetusest ei nõuta noorte tööhõive algatuse spetsiaalse eraldise puhul riigipoolset kaasrahastamist¹⁴ ning liikmesriikide pärast 1. septembrit 2013 kantud kulud on tagasiulatuvalt hüvitatavad. Noorte tööhõive algatuse rahastamise kogusumma kuulub eeljaotamisele, mistõttu tehakse vahendid kättesaadavaks 2014. ja 2015. aastal ning vastavate kulutuste tegemise tähtaeg on 2017. ja 2018. aasta lõpp.

14 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 470), artikli 22 lõige 3.

17

Noorte tööhõive algatus on osa kogu ESFi programmitööst ja see kiidetakse heaks kas noorte tööhõive algatuse rakenduskavades, ESFi rakenduskavade raames prioriteetse suunana või prioriteetse suuna osana¹⁵.

18

Noorte tööhõive algatuse toetus keskendub piirkondadele, kus noorte töötuse määr on üle 25%, ning mitte-töötavatele ja mitteõppivatele (NEET) noortele. Sellest rahastatakse otseselt alla 25aastastele (või alla 30aastastele, kui liikmesriik peab seda asjakohaseks¹⁶) noortele suunatud tegevusi (vt **4. selgitus**).

19

Noorte tööhõive algatuse raames on toetuskõlblikud 20 liikmesriiki (vt **3. joonis ja II lisa**), kus noorte töötuse määr oli 2012. aastal piirkonniti üle 25%¹⁷.

20

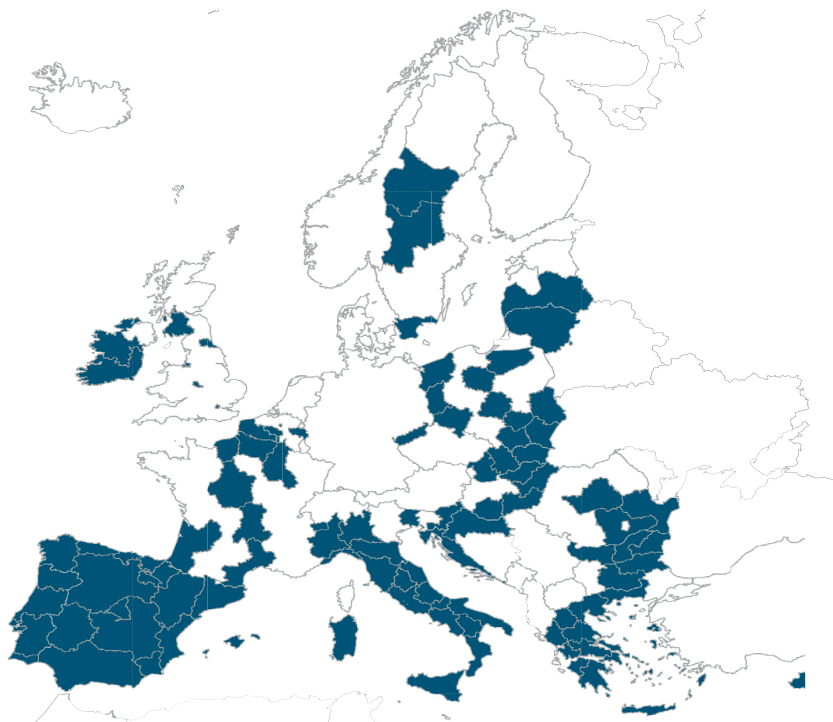
2014. aastal teatas komisjon, et noortegarantii elluviimiseks peavad ka liikmesriigid oma riigieelarves noorte tööhõive meetmed esiplaanile seadma¹⁸.

- 15 Määruse (EL) nr 1304/2013 artikkel 18.
- 16 Määruse (EL) nr 1304/2013 artikkel 16 ja määruse (EL) 1303/2013 VIII lisa.
- 17 Määruse (EL) nr 1304/2013 artikkel 16.
- 18 Euroopa Komisjoni teabekiri „The EU Youth Guarantee“ („ELi noortegarantii“), 8. oktoober 2014.

4. selgitus**Näiteid noorte tööhõive algatuse raames toetatavatest tegevustest**

Tegevused, mida võib noorte tööhõive algatuse raames toetada, on näiteks esimese töökogemuse pakumine, üksikisikute tööalane väljaõpe, liikuvusmeetmed oskuste ja töökohtade kokkuviiamiseks, starditoetus noortele ettevõtjatele, praktika- ja õpipoisiõppekohtade otsetoetus ning digitaaloskuste koolitus.

Noorte tööhõive algatuse raames toetuskõlblikud piirkonnad

Toetuskõlblikud piirkonnad

ROOTSI:

Mellersta Norrland, Norra Mellansverige, Sydsverige

BELGIA:

Hainaut Province, Liège Province, Région Bruxelles Capitale

IIRIMAA:

Border, Midland and Western, Southern and Eastern

ÜHENDKUNINGRIIK:

Inner London, Merseyside, South Western, Scotland, Tees Valley and Durham, West Midlands

PRANTSUSMAA:

Aquitaine, Auvergne, Centre, Champagne-Ardenne, Haute Normandie, Languedoc-Roussillon, Nord-Pas-de-Calais, Picardie, Mayotte, Guadeloupe, Guyane, Martinique, Réunion

PORTUGAL:

Alentejo, Algarve, Centro (PT), Lisboa, Norte, Região Autónoma da Madeira, Região Autónoma dos Açores

HISPAANIA:

Andalucía, Aragón, Canarias, Cantabria, Castilla y León, Castilla-La Mancha, Catalunya, Ciudad Autónoma de Ceuta, Ciudad Autónoma de Melilla, Comunidad de Madrid, Comunidad Foral de Navarra, Comunidad Valenciana, Extremadura, Galicia, Illes Balears, La Rioja, País Vasco, Principado de Asturias, Región de Murcia

ITAALIA:

Abruzzo, Basilicata, Calabria, Campania, Emilia-Romagna, Friuli-Venezia Giulia, Lazio, Liguria, Lombardia, Marche, Molise, Piemonte, Puglia, Sardegna, Sicilia, Toscana, Umbria, Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste

POOLA:

Dolnoslaskie, Kujawsko-Pomorskie, Łódzkie, Lubelskie, Lubuskie, Maloposkie, Podkarpackie, Swietokrzyskie, Warmińsko-Mazurskie, Zachodniopomorskie

TŠEHI VABARIIK:

Severozápad

UNGARI:

Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld, Észak-Magyarország

SLOVAKKIA:

Stredné Slovensko, Východne Slovensko, Západné Slovensko

RUMEENIA:

Centru, Sud-Muntenia, Sud-Est

BULGAARIA:

Severen tsentralen, Severoiztochen, Severozapaden, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen

SLOVEENIA:

Vzhodna Slovenia

HORVAATIA:

Jadranska Hrvatska, Kontinentalna Hrvatska

KREEKA:

Anatoliki Makedonia-Thraki, Attiki, Dytiki Ellada, Dytiki Makedonia, Ipeiros, Kentriki Makedonia, Kriti, Notio Aigaio, Peloponnisos, Sterea Ellada, Thessalia, Vorejo Aigaio

LÄTI, LEEDU, KÜPROS

Komisjoni osa noortegarantii loomises, rakendamises ja järelevalves

21

Komisjoni ülesanded seoses noortegarantii loomise, rakendamise ja järelevalvega täpsustati nõukogu 2013. aasta aprilli soovitus¹⁹. Eelkõige peaks komisjon:

- julgustama liikmesriike kasutama parimal moel ESFi vahendeid, tegutsedes kooskõlas ESFi programmiperioodiks 2014–2020 määratud asjakohaste investeerimisprioriteetidega, ja vajaduse korral noortegarantii algatust, et toetada noortegarantii kavade kui noorte töötuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise ja asjakohase ennetustegevuse poliitilise vahendi väljatöötamist ja rakendamist;
- jälgima noortegarantii kavade ülesehitust, rakendamist ja tulemusi, kasutades selleks tööhõivekomitee mitmepoolset seiret (vt punkt 68) Euroopa poolaasta raames, samuti tehes seda Euroopa tööturuasutuste võrgustiku aasta tööprogrammi raames, ning analüüsima elluviidava poliitika mõju ning käsitlema vajaduse korral liikmesriikidele esitatavaid riigipõhiseid soovitusi, tuginedes liikmesriikide tööhõivepoliitika suunistele.

22

Vastavalt nõukogu soovitusele ja kooskõlas perioodi 2014–2020 ühis-sätete määrusega peavad komisjon ja liikmesriigid tagama seire, aruandluse ja hindamise kaudu ESFi ja noorte tööhõive algatuse tulemuslikkuse selle ettevalmistamise ja rakendamise faasis²⁰.

Komisjoni hinnang noortegarantii rakenduskavadele

23

Pärast komisjoni 2013. aasta juuni teatist „Meetmed noorte töötuse vähendamiseks“²¹ ja Euroopa Ülemkogu kohtumist²² võtsid liikmesriigid kohustuse esitada komisjonile noortegarantii rakenduskava. Noorte tööhõive algatuse raames toetuskõlblikud liikmesriigid pidid dokumendid saatma 2013. aasta lõpuks, ülejäänud 2014. aastal. Euroopa poolaasta raames anti komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadile ülesanne hinnata liikmesriikide olemasolevaid noortegarantii rakenduskavasid 2014. aasta jaanuaris, et Euroopa poolaasta kahepoolsetel kohtumistel 2014. aasta veebruaris oleks võimalik liikmesriikidele tagasisidet anda.

19 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta.

20 Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 4 lõige 9.

21 COM(2013) 447 (final), 19. juuni 2013.

22 Euroopa Ülemkogu järeldused, 27. ja 28. juuni 2013, EUCO 104/2/13 (<http://www.consilium.europa.eu>).

24

Kontrollikoja auditis hinnati, kas komisjon andis liikmesriikidele noortegarantii süsteemide ülesehitamisel asjakohast toetust ja vaatas üle võimalikud rakendamise seotud riskid.

25

Audit hõlmas ajavahemikku alates nõukogu soovitusel vastuvõtmisest 2013. aasta aprillis kuni 2014. aasta juunini. Selleks ajaks oli noortegarantii süsteemi ülesehitusetapp, sealhulgas liikmesriikide noortegarantii rakenduskavade esitamine ja nende komisjonipoolne hindamine, lõpule viidud. Lisaks võttis kontrollikoda arvesse komisjoni poolt kuni 2015. aasta veebruarini esitatud täiendavat teavet, mis puudutab eelkõige noortegarantiile eraldatava ELi toetuse hinnangulist summat ja järelevalvesüsteemi arendamist. Auditi eesmärk oli kindlaks teha süsteemi rakendamist potentsiaalselt mõjutavad riskid. Kontrollikoda kavatses noorte tööhõive seotud küsimusi, sealhulgas ELi algatuste rakendamist liikmesriikides, käsitleda ka tulevastes aruannetes.

26

Auditis keskenduti liikmesriikide noortegarantii rakenduskavade komisjonipoolsele hindamisele. Valimisse kuulus viis liikmesriiki: Iirimaa, Itaalia, Leedu, Portugal (kus loodi ka noorte tegevusrühmad) ja Prantsusmaa. Nende viie liikmesriigi puhul viis kontrollikoda uuesti läbi komisjoni hindamise ning analüüsis nii komisjoni poolt liikmesriikidele antud tagasisidet kui ka selle alusel võetud meetmeid. Kontrollikoda kontrollis ka nende liikmesriikide puhul, kelle kohta oli vastav teave kättesaadav, seost noortegarantii rakenduskavade hindamise ja noorte tööhõive algatusega seotud eeltingimuste hindamise vahel. Samuti hindas kontrollikoda ELi raamistikku noortegarantii süsteemi mõjusa rakendamise suunas tehtud sammude ja vastava aruandluse seireks.

Komisjon andis liikmesriikidele noortegarantii süsteemi ülesehitamisel asjakohast ja õigeaegset toetust

27

Noortegarantii rakendamine nõuab koolitus-, tööotsimis- ja haridussüsteemide põhjalikke struktuurireforme, et parandada koolist tööle üleminekut ja noorte tööalast konkurentsivõimet. Lisaks struktuurireformidele julgustab noortegarantii kasutama ka mitmesuguseid ennetavaid meetmeid, mille abil suurendada nõudlust noorte tööjõu järele. Need meetmed (näiteks ajutised ning täpse suunitlusega palga- ja värbamistoetused, õpipoisiõppe- ja praktikatoetused) võivad aidata noortel tööturule siseneda ja oma oskusi edasi arendada.

28

Nõukogu soovitusel antakse hea tava juhised mõjusa noortegarantii süsteemi ülesehitamiseks. Kontrollikoda uuris, mil määral kasutab komisjon neid hea tava kriteeriume noortegarantii rakenduskavade hindamisel. Lisaks hindas kontrollikoda, mil määral võtsid liikmesriigid noortegarantii rakenduskavade projektide komisjoni-poolset analüüsi arvesse ja kas noortegarantii rakenduskavade hindamine komisjoni poolt oli kooskõlas tema ESFi/noorte tööhõive algatuse rakenduskavade eelhindamisega.

Komisjoni juhised noortegarantii süsteemi ülesehitamise kohta anti liikmesriikidele viis kuud pärast nõukogu soovitusel vastuvõtmist

29

Kontrollikoja analüüs näitas, et komisjon koostas juhised riiklike noortegarantii rakenduskavade väljatöötamiseks ja edastas need liikmesriikidele 2013. aasta septembris, st viis kuud pärast nõukogu soovitusel vastuvõtmist 2013. aasta aprillis. Juhend sisaldas standardvormi, kus on ära toodud peamised kõikehõlmava rakenduskava koostamiseks vajaminevad elemendid, tuginedes nõukogu soovitusel mitmele keskele valdkonnale:

- riiklik kontekst ja võimalused noortegarantii abil kasutuselolevatele süsteemidele lisaväärtust anda;
- partnerluspõhiste lähenemisviiside väljatöötamine;
- varane sekkumine ja aktiveerimine;
- tööturule integreerumist toetavad meetmed;
- noortegarantii süsteemi rahastamine;
- reformide ja algatuste hindamine ning pidev täiustamine.

30

Lisaks toetas komisjon liikmesriike sellega, et avaldas 2013. aasta detsembris noortegarantii veebisaidil „Korduma Kippuvad Küsimused“. Komisjon on avaldanud ka mitu muud dokumenti, nagu komisjoni talituste töödokument, milles määratletakse noortegarantii mõiste ja tuuakse ära põhimõtted, mis võivad selle edukale rakendamisele kaasa aidata. 2013. aasta oktoobris ja 2014. aasta aprillis korraldas komisjon temaatilisi üritusi ja tema tegevuse tulemusel nimetasid kõik liikmesriigid riikliku noortegarantii koordinaatori.

31

Seetõttu leiab kontrollikoda, et komisjon andis liikmesriikidele õigeaegset toetust. Tänu sellele oli liikmesriikidel lihtsam riikliku noortegarantii rajamist alustada ja see võimaldas neil esitada noortegarantii rakenduskava nõukogu 2013. aasta juuni järeldustes kokku lepitud lühikeseks tähtajaks, mis oli noorte tööhõive algatuse tingimustele vastavate liikmesriikide jaoks 2013. aasta lõpp ja ülejäänute jaoks 2014. aasta kevad (vt *II lisa*).

Liikmesriikide esitatud noortegarantii rakenduskavade projektide komisjonipoolne hindamine oli terviklik ja õigeaegne

32

Kontrollikoda märgib, et noortegarantii rakenduskavade eest vastutavad liikmesriigid. Komisjoni ülesanne on noortegarantii rakenduskavade projekte põhjalikult, õigeaegselt ja järjepidevalt hinnata, et kindlaks teha puudused, mis võivad noortegarantii mõjusat rakendamist takistada. Selle põhjal saavad liikmesriigid oma noortegarantii rakenduskava vastavalt vajadusele kohandada. Eelkõige võimaldab see liikmesriikidel ESFi ja noorte tööhõive algatust parimal viisil kasutada ning noortegarantii süsteemide rajamist ja rakendamist toetada.

33

Kontrollikoda vaatas üle riiklike noortegarantii rakenduskavade komisjonipoolse hindamise ja selle, mil määral on liikmesriigid tuvastatud puudusi käsitletud.

34

Kontrollikoda leidis, et komisjon töötas välja tervikliku hindamistabeli, mis hõlmab nõukogu soovitusel peamisi aspekte. Selle alusel sai komisjon liikmesriikide esitatud noortegarantii rakenduskavade projekte süstemaatiliselt hinnata. Seejärel tehti hinnangute horisontaalne ristkontroll, et tagada kõigi 28 noortegarantii rakenduskava ühtsus.

35

Komisjon oli hinnanud kõigi käesolevas aruandes käsitletavate liikmesriikide noortegarantii rakenduskavasid ja sai 2014. aasta veebruaris peetud kahepoolseteks kohtumisteks õigeaegselt tagasisidet anda.

Komisjoni hindamise käigus tuvastati paljud noortegarantii rakenduskavade projektide puudused

36

Komisjoni hindamise käigus tuvastati palju puudusi teabes, mis puudutas liikmesriikide esitatud riiklike noortegarantii rakenduskavade projektide põhiaspekte. Puuduste hulka kuulus oskuste nõudlusele mittevastavuse nõrk analüüs või analüüsi puudumine, määratlematus küsimuses, kuidas tagada kavandatud meetmete jõudmine kõigi NEET-noorteni, ja lahknevused kvaliteetse pakkumise määratlemisel.

37

Komisjon ei käsitlenud aga põhjalikult ja järjepidevalt järgmisi nõukogu soovitusel välja toodud aspekte:

- **IKT-alased ja digitaalsed oskused:** komisjoni hinnangul võivad IKT-alased oskused anda häid võimalusi jätkusuutlike töökohade loomiseks²³. Lisaks rõhutas komisjon, et praegu on „... IKT eriala lõpetanute arv ebapiisav, et täita kõik vabad töökohad IKT-sektoris, kus isegi viimaste aegade majandussurutisest hoolimata on nõudlus töötajate järele suurenenud 3% aastas“²⁴.

Kui Itaalia ja Leedu puhul nentis komisjon, et nende noortegarantii rakenduskavad ei sisaldanud mingeid meetmeid IKT-alaste ja digitaalsete oskuste parandamiseks, ei märkinud ta seda Iirimaa ja Portugali kohta, ehkki ka nende noortegarantii rakenduskavades puudus viide IKT-alastele ja digitaalsetele oskustele.

- **Vastastikune kohustus:** nõukogu soovitusel tunnustatakse „noorte isiklikku vastutust oma tee leidmisel majandusliku tegevuse juurde“. Mõnes liikmesriigis riskib töötaja noor töötushüvitise või sotsiaalabi summa vähenemise või maksmise lõpetamisega, kui ta ei võta vastu mõistlikku töökoha, praktikakoha, koolituse või õpingute jätkamise pakkumist. Selle põhimõtte mitteamestamine võib piirata noortegarantii süsteemi mõjusust, vähendades osalejate huvi ja liikmesriikide kohustust esitada kvaliteetne pakkumine. Komisjon ei hinnanud vastastikuse kohustuse olemasolu üheski läbivaadatud noortegarantii rakenduskavas. Kontrollikoda leidis, et läbivaadatud viiest noortegarantii rakenduskavast viidati sellele põhimõttele ainult Iirimaa rakenduskavas.

23 KOM(2008) 868/3 „Uute töökohtade jaoks uued oskused: tööturu vajaduste ja vajaminevate oskuste prognoosimine ja ühitamine“.

24 Komisjoni talituste töödokument, SWD(2012) 409 (final), lk 21.

- **Vastastikune õppimine:** nõukogu soovitusel kohaselt tuleb liikmesriikidel „... edendada vastastikust õppimist riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, hõlmates kõiki asjaomaseid noorte töötuse vastases võitluses osalevaid pooli, et täiustada noortegarantii meetmeid ja nende rakendamist tulevikus”²⁵. Komisjon ei hinnanud seda olulist aspekti, mis on seotud rakendamise kulutasuvusega liikmesriikides, ning kontrollikoda leidis, et läbivaadatud viiest noortegarantii rakenduskavast sisaldas ainult Prantsusmaa oma vastastikuse õppimise põhimõtet.

Mitte kõik liikmesriigid ei esitanud komisjoni hindamise alusel muudetud noortegarantii rakenduskava

38

Hindamise käigus küsis komisjon vajaduse korral käesolevas aruandes hõlmatud liikmesriikidelt täiendavaid selgitusi ja/või osutas kirjalikus tagasisides nende noortegarantii rakenduskavade projektide peamistele puudustele. Samuti pidas komisjon liikmesriikidega kahepoolseid kohtumisi, et tuvastatud puudusi põhjalikumalt arutada. Komisjon tegi mõningatesse liikmesriikidesse ka tehnilisi külastusi, et mõnda küsimust selgitada ja noortegarantii rakenduskavade ülejäänud probleemid kindlaks teha²⁶.

39

Pärast kahepoolseid kohtumisi jäi noortegarantii rakenduskavadesse olulisi puudusi ja komisjon küsis täiendavat teavet kõigilt liikmesriikidelt. Kontrollikoja analüüs näitas, et läbivaadatud liikmesriikidest kohustus üksnes Leedu esitama noortegarantii rakenduskava uue versiooni²⁷. Nii Itaalia, Portugalil kui ka Prantsusmaal paluti esitada rakenduskava uus versioon, kuid nad keeldusid erinevatel põhjustel. Komisjoni teatel vastas näiteks Itaalia ametiasutus, et nad „... keskenduvad pigem asjakohaste rakenduskavade hoolikale koostamisele kui noortegarantii rakenduskava ümbersõnastamisele”.

- 25 Liikmesriikidele esitatud 25. soovitus.
- 26 Auditeeritud valimi liikmesriikidest tehti selline külastus ainult Itaaliasse.
- 27 Lisaks Leedule esitas komisjoni palvel 2014. aasta juuniks uue noortegarantii rakenduskava veel 12 liikmesriiki: Belgia, Bulgaaria, Hispaania, Horvaatia, Kreeka, Läti, Madalmaad, Poola, Rumeenia, Rootsi, Slovakkia ja Ungari.

Noortegarantii rakenduskavade hindamine komisjoni poolt ei olnud piisavalt kooskõlas tema ESFi/noorte tööhõive algatuse rakenduskavade eelhindamisega

40

Programmitöö perioodi 2014–2020 ühissätete määruse kohaselt peavad liikmesriigid täitma teatavad eeltingimused, et tagada ELi vahendite mõjus ja tõhus kasutamine. Ühissätete määruses²⁸ on sätestatud, et „komisjon piirdub täitmise hindamisel fondispet-siifilistest eeskirjadest ja XI lisa II osas sätestatud kriteeriumidega ning selles ei puudutata riikide ja piirkondade pädevust otsustada konkreetsete ja asjakohaste poliitikameetmete, sealhulgas strateegiatega sisu üle“. ESFi/noorte tööhõive algatuse rakenduskavade asjakohane investeerimisprioriteet on „noorte, eelkõige NEET-noorte, sealhulgas sotsiaalselt tõrjutute riskirühma ja marginaliseeritud kogukondadesse kuuluvate noorte jätkusuutlik integreerimine tööturule, kasutades selleks ka noortegarantiiid“.

41

Komisjon hindab enne rakenduskava vastuvõtmist liikmesriikide poolt eeltingimuste kohta esitatud teabe järjepidevust ja adekvaatsust²⁹. Noorte tööhõive algatuse eeltingimus on strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu noorte tööhõive edendamiseks, muu hulgas noortegarantii kaudu³⁰. Kontrollikoda leiab, et komisjon peaks selle noorte tööhõive algatuse eeltingimuse hindamist ja noortegarantii rakenduskava hindamist täpselt kooskõlastama, tagamaks, et ESFi/noorte tööhõive algatuse rakenduskava ja noortegarantii on üksteisega vastavuses.

42

Kontrollikoda uuris, kas komisjon käsitles noortegarantii rakenduskavade hindamise käigus tuvastatud puudusi ka eeltingimuste täitmise või nende mõne muu aspekti kohta järelduste tegemisel.

43

Kontrollikoda leidis, et komisjon luges ESFi/noorte tööhõive algatuse rakenduskavade seotud eeltingimused täidetuks, ehkki andis noortegarantii rakenduskavadele hinnangu „väga piiratud“ või „osaline“ (vt *III lisa*). Kontrollikoda peab seda komisjoni jaoks käest lastud võimaluseks tagada, et liikmesriigid võtaksid vastu noorte tööhõive strateegia kooskõlas noortegarantii suhtes võetud poliitiliste kohustustega enne programmitöö perioodi 2014–2020 ESFi/noorte tööhõive algatuse rakenduskavade heakskiitmist. Lisaks näitas kontrollikoja analüüs, et komisjoni poolt rakenduskavade heakskiitmisega seoses tehtud kontrollid ei käsitle seda, kuidas ESFi/noorte tööhõive algatuse rakenduskavad aitavad noortegarantii mõjusale rakendamisele kaasa.

28 Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 19 lõige 3.

29 Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 19 lõiked 1 ja 3.

30 Määruse (EL) nr 1303/2013 XI lisa.

Kontrollikoda tegi kindlaks mitu noortegarantii süsteemi mõjusat rakendamist ohustavat riski

44

Kontrollikoda uuris ka seda, kas komisjoni hindamise põhjal võib kindlaks määrata noortegarantii süsteemi mõjusat rakendamist potentsiaalselt ohustavad riskid. Eelkõige võeti arvesse noortegarantii rahastamise asjakohasust, kvaliteetse pakkumise määratlemist ja noortegarantii süsteemi seiret.

Risk, et rahastamise kogusumma ei ole piisav

45

Noortegarantii süsteemide rakendamine liikmesriikides saab olema kulukas meede, eriti arvestades noorte töötuse praegust taset kogu ELis. Kontrollikoda leiab, et noortegarantii süsteemi jaoks vajaminevat rahasummat saab täpselt hinnata üksnes usaldusväärsete andmete alusel noortegarantii rakendamise kulude kohta igas liikmesriigis. Samuti peaks olema selge, millistest allikatest riiklikku noortegarantii süsteemi rahastatakse.

46

Kontrollikoda märgib, et noortegarantii süsteemi eesmärk ei ole mitte üksnes anda rahalist toetust (töötutele või töötuks jäämise ohus olevatele) noortele, vaid ka kaasa aidata põhjalikele struktuurireformidele keskmises ja pikas perspektiivis. Seega on ilmne, et noortegarantii vajab suuremahulisi investeeringuid.

47

Lisaks ei ole veel lõplikult otsustatud, kui suur summa tuleb riiklikest vahenditest noortegarantii süsteemile eraldada. Liikmesriikide esitatud noortegarantii rakenduskavade komisjonipoolse analüüsi kohaselt ei ole 28 liikmesriigist üheksa³¹ esitanud mingit teavet kavandatava riikliku rahastamise kohta. Ülejäänud liikmesriigid on esitanud teavet, mille üksikasjalikkuse tase on erinev.

Noortegarantii süsteemi mõjuhindamist ei ole tehtud

48

Põhimõtteliselt on mõjuhindamine kohustuslik komisjoni kõigi olulist mõju omavate õigusaktide alaste, eelarvealaste ja poliitikakujundamise algatuste puhul³². Mõjuhindamises tuleb esitada ettepanekute kulud ja tulud, see, kuidas need tekivad ja keda mõjutavad. Komisjoni suuniste kohaselt tuleb kõik mõjud kvantifitseerida ja rahaliselt väljendada, kui see on võimalik ja asjakohane, toetudes usaldusväärsetele meetoditele ja andmetele³³.

31 Eesti, Hispaania, Iirimaa, Luksemburg, Malta, Poola, Rootsi, Soome ja Ühendkuningriik.

32 Eriaruanne nr 3/2010 „Kas mõjuhindamine ELi institutsioonides toetab otsuste tegemist?“, punkt 3 (<http://eca.europa.eu>).

33 Euroopa Komisjon, „Impact assessment guidelines“ („Mõjuhindamise suunised“), SEK(2009) 92.

49

Kontrollikoda märgib, et komisjon ei teinud enne noortegarantii süsteemi loomise ettepanekut ühtki mõjuhindamist. Komisjoni talituste töödokumendis, mis lisati ettepanekule võtta vastu nõukogu soovitus noortegarantii loomise kohta, viidati üksnes Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 2012. aasta hinnangutele (vt komisjoni talituste töödokumendi jagu 2.3) ja esitati esialgsed prognoosid mõne liikmesriigi (Austria, Rootsi, Soome ja Ühendkuningriik) kohta³⁴. Seega, kui ILO hinnangud välja arvata, ei ole süsteemi kogu ELis rakendamise võimaliku kogumaksumuse kohta mingit teavet.

ILO esitas 2012. ja 2013. aastal noortegarantii rakendamiseks aastas vaja minevate summade kohta erinevad hinnangud

50

2015. aasta veebruaris prognoosis komisjon, et kogu programmitöö perioodiks 2014–2020 eraldab EL noortegarantii rahastamiseks 12,7 miljardit eurot. Varasemalt, 2014. aasta aprillis, oli komisjon prognoosinud³⁵, et sellele lisaks eraldatakse riiklikest, piirkondlikest ja isegi erasektori ressurssidest veel 4 miljardit eurot. Seega oleks kogusumma 16,7 miljardit eurot, mis teeb umbes 2,4 miljardit eurot aastas.

51

2012. aastal teatas ILO, et noortegarantii mõjusa rakendamise hinnanguline kogumaksumus euroalal on 0,2% SKP-st³⁶ või 0,45% valitsemis-sektori kuludest, st 21 miljardit eurot³⁷. 2013. aastal avaldatud ILO kuluprognos põhineb kuuel euroala riigil³⁸ ja selle kohaselt on kogukulud vahemikus 0,5–1,5% SKP-st³⁹. ILO teatel sõltub rakendusculude suurus sellest, kas garantii rakendamiseks suuremas mahus on olemas haldustaristu ja kui suur on toetuskõlblik elanikkond.

Puuduvad täpsed hinnangud noortegarantii süsteemide spetsiifiliste meetmete maksumuse kohta

52

2013. aastal palus komisjon liikmesriikidel koos noortegarantii rakendus-kavadega esitada ka kavandata-vate meetmete kuluprognosi ja rahastamisallikad. Eelkõige tuli liikmesriikidel rahastamiskavas kindlaks määrata rahastamisallikad ning vahendite jagamine peamiste reformide ja meetmete/algatuse vahel, samuti esitada iga meetme kohta üksikasjalik teave, nagu meetme maksumus, toetusajajate eeldatav arv, protsentuaalne osa sihtrühmast, mida meetmega hõlmatakse, uute meetmetega kaasnevad lisakulud ja oodatavad tulemused.

- 34 Euroopa Komisjoni talituste töödokument, SWD(2012) 409 (final), lk 11–12.
- 35 Euroopa Parlamendi avalik kuulamine, eelarvekomisjon koostöös tööhõive- ja sotsiaalkomisjoniga, teisipäev, 1. aprill 2014, lk 23.
- 36 ILO, Global Employment Outlook, „Global spill-overs from advanced to emerging economies worsen the situation for young jobseekers“ („Arenenud majandusega riikide tärkava turumajandusega riikidele ülekanduv mõju halvendab tööd otsivate noorte olukorda“), september 2012, <http://www.ilo.org>
- 37 ILO, „Eurozone job crisis: trends and policy responses“ („Euroala tööhõivekriis: arengusuunad ja poliitikameetmed“), juuli 2012. Teave avaldati ka komisjoni veebisaidil <http://ec.europa.eu>
- 38 Belgia, Hispaania, Iirimaa, Madalmaad, Portugal ja Prantsusmaa.
- 39 ILO, „Youth guarantees: a response to the youth employment crisis?“ („Noortegarantiiid: lahendus noorte tööhõivekriisile?“), 2013 (<http://www.ilo.org>).

53

Selline teave oleks võimaldanud komisjonil hinnata, kas noortegarantii süsteemile eraldati asjakohased ressursid. Näiteks Hispaanias on noortegarantii rakendamise üks suuremaid takistusi komisjoni hinnangul „täiendava riikliku rahastamise puudumine, mis võib lühikeses ja pikas perspektiivis noortegarantii rakendamise ohtu seada”⁴⁰. Seetõttu vaatas kontrollikoda üle viie aruandes käsitletava liikmesriigi (Prantsusmaa, Iirimaa, Itaalia, Leedu ja Portugal) noortegarantii rakenduskavad ja kontrollis, kas kavandatavate meetmete hinnanguliste kulude ja nende rahastamisallikate kohta esitati teavet.

54

Kontrollikoda leidis, et liikmesriigid esitasid üldjuhul kuluproгноosid üksikisikutele suunatud meetmete kohta. Mõne liikmesriigi noortegarantii rakenduskavas puudus aga oluline teave, nagu pakkumistega seotud kulud toetusesaaja kohta (Iirimaa ja Prantsusmaa), eesmärgiks võetud osalejate arv meetme kohta ja osakaal sihtrühmast, mida soovitakse noortegarantiiga hõlmata (Prantsusmaa). Sellekohase teabe puudumisel ei saa komisjon võimalikke puudusi varakult kindlaks teha, nagu planeeritud.

55

Lisaks ei esitanud ükski viiest liikmesriigist oma noortegarantii rakenduskavas teavet noortegarantii mõjusaks rakendamiseks vajalike struktuurireformide elluviimise hinnanguliste kulude kohta.

56

Viiest kontrollitud liikmesriigist kolme puhul on noortegarantii rakenduskavas toodud riikliku eraldise summa tunduvalt väiksem kui erinevate ELi fondide oma, moodustades kogusummast 13% (Portugal) kuni 35% (Itaalia ja Leedu). Iirimaa riiklik eraldis oli suurem kui ELi oma, Prantsusmaa puhul ei võimaldanud kättesaadavad andmed aga eraldiste omavahelist võrdlemist. Kõik liikmesriigid, Leedu välja arvatud, deklareerisid meetmete ELi rahastamisallikad üldsõnaliselt (sama pealkirja all: EL/ESF/noorte tööhõive algatus). Täieliku ja täpse teabe puudumise tõttu ei olnud komisjonil võimalik hinnata meetmete rahastamisallika sobivust või teha järeldust noortegarantii rahastamiskavade üldise teostatavuse ja jätkusuutlikkuse kohta.

40 Euroopa Komisjoni talituste töödokument, SWD(2014) 410 (final), lk 25.

Spetsiifilised probleemid noorte tööhõive algatuse kulude korrektsuse kontrollimisel

57

ESFi määruse kohaselt⁴¹ võib noorte tööhõive algatuse programmitöö toimuda ühes või mitmes alljärgnevas vormis (vt punkt 17):

- spetsiaalne rakenduskava;
- spetsiaalne prioriteetne suund rakenduskava raames;
- ühe või mitme prioriteetse suuna osa.

Kontrollikoja hinnangul on noorte tööhõive algatuse deklareeritud kulude mõjus kontrollimine võrreldes tavapärase ESFi kulude kontrollimisega liikmesriikide ja komisjoni jaoks problemaatilisem. See on põhjustatud rangematest toetuskõlblikkusnõuetest, võimalusest deklareerida alates 2013. aasta septembrist kantud kulusid ja, eriti viimasel eelolevatel juhtudel, noorte tööhõive algatuse kaasrahastamise puudumisest.

Kvaliteetse tööpakkumise määratluse puudumine võib noortegarantii mõjusust ohustada

58

Kontrollikoda tuletab meelde, et noortegarantii eesmärk on pakkuda noortele reaalselt võimalust oma tööalase konkurentsivõime parandamiseks, võimaldamaks jätkusuutlikku ja edukat tööturule integreerumist, ning suurendada seeläbi üldist noorte tööhõive määra.

Seetõttu soovib nõukogu liikmesriikidel tagada, et kõik alla 25aastased noored saaksid „kvaliteetse“ pakkumise nelja kuu jooksul alates töötuks jäämisest või formaalharidussüsteemist lahkumisest. Nõukogu soovitus ei määratleta aga kvaliteetset pakkumist ega täpsustata, kes peaks selle mõiste määratlema.

59

Mitmes ELi dokumendis (nagu nõukogu soovitus praktika kvaliteediraamistiku kohta⁴² ja Euroopa Õpipoisiõppe Liitu käsitlev nõukogu avaldus⁴³) on kindlaks määratud mittesiduvad kvaliteedi miinimumstandardid praktika ja õpipoisiõppe kohta, et tööandjad ei saaks praktika ja õpipoisiõppe pakkumist odava tööjõu hankimise eesmärgil ära kasutada. Puuduvad aga samaväärsed dokumendid, mis sisaldaksid kvaliteetse töökoha määratlemise põhimõtteid.

60

2013. aasta detsembris esitas komisjon juhise, mille kohaselt on kvaliteetne pakkumine selline, mille tulemusena võib oodata jätkusuutlikku tööturul osalemist ja mille vahetu mõju ei peaks olema üksnes noorte töötuse määra vähendamine teatud ajaks⁴⁴.

- 41 Määruse (EL) nr 1304/2013 artikkel 18.
- 42 Nõukogu soovitus praktika kvaliteediraamistiku kohta, Brüssel, 10. märts 2014 (<http://www.consilium.europa.eu>).
- 43 Nõukogu avaldus Euroopa Õpipoisiõppe Liidu kohta. Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu, Luxembourg, 15. oktoober 2013.
- 44 KKK noortegarantii kohta, 6. küsimus (<http://www.ec.europa.eu>).

61

Olles tutvunud teemakohaste uurin-gutega⁴⁵, leiab kontrollikoda, et on võimalik moodustada kombinatsioon näitajatest, mille alusel määratleda kvaliteetne tööpakkumine: lepingu kestus (tähtajaline või tähtajatu); lepingu tüüp (vabatahtlik või mitte-vabatahtlik osaline tööaeg/täistööaeg); palgatase, arvestades asjaomase liikmesriigi elukallidust; töökohal vajalike oskuste sisu ning nõutava kvalifikatsiooni tase ja liik; täiendava tööalase koolituse võimalused. Subsidiaarsuse põhimõtte alusel oleks saanud ELi tasandil määratleda näitajate miinimumkogumi, jättes liikmesriikidele võimaluse kehtestada iga näitaja standardväärtused.

62

Kontrollikoda leidis näiteks, et komisjon pidas Itaalia esitatud noortegarantii rakenduskavade projektide hindamisel ühe ajutise töökoha (5–6 kuud) pakkumist kvaliteetseks, ehkki selle tasetas jäi Itaalia statistikaameti (ISTAT) andmetele tuginedes alla riigi enamiku piirkondade kuusissetuleku vaesuspiiri⁴⁶. Muid kvalitatiivseid elemente komisjon arvesse ei võtnud.

63

Kvaliteetse tööpakkumise kvalitatiivsete näitajate puudumine toob kaasa ohu, et noortegarantii süsteeme rakendatakse eri liikmesriikides või isegi ühe liikmesriigis ebajärjekindlalt ja ebaefektiivselt. Ehkki liikmesriikides tehtud pakkumiste kvaliteeti on kahtlemata võimalik kontrollida tagantjärele (st hindamiste käigus), on selleks ajaks suurem osa noorte tööhõive algatuse eelarvest juba kulukohustustega kaetud ja/või ära kasutatud (arvestades vahendite eeljaotust 2014. ja 2015. aastal) ning noorte tööhõive algatuse kulude efektiivsust mõjutavaid puudusi ei käsitleta.

64

Kontrollikoda märgib, et 2014. aasta juulis väljastas komisjon spetsiaalsed juhised noorte tööhõive algatuse hindamiseks⁴⁷, mida tuleb ESFi määruse kohaselt⁴⁸ teha 2015. aasta lõpus ja 2018. aasta lõpus ning mille raames tuleb hinnata noorte tööhõive algatuses osalejatele esitatud tööpakkumiste kvaliteeti, võttes arvesse ka kvalitatiivseid kriteeriume, nagu eespool kirjeldatud.

45 Euroopa Parlament, „Indicators of Job Quality in the European Union“ („Töökoha kvaliteedi näitajad Euroopa Liidus“), PE429.972, 2009, [46 Itaalia statistikaamet \(ISTAT\), „Calcolo della soglia di povertà assoluta“ \(<http://www.istat.it>\).](http://www.europarl.europa.eu; CSES, „Study on Measuring Employment Effects“ („Tööhõive mõju mõõtmise uuring“), juuni 2006; OECD, „Local Implementation of Youth Guarantees: Emerging Lessons from European Experiences“ („Noortegarantii rakendamine kohalikul tasandil: Euroopa kogemustest saadavad õppetunnid“), 2014.</p></div><div data-bbox=)

47 Euroopa Komisjon, „Guidance on Evaluation of the Youth Employment Initiative“ („Noorte tööhõive algatuse hindamise juhised“), juuli 2014.

48 Määruse (EL) nr 1304/2013 artikli 19 lõige 6.

Noortegarantii terviklik järelevalve- ja aruandlusraamistik on endiselt väljatöötamisel

65

Kontrollikoda leiab, et noortegarantii raames võetavate meetmete pidev hindamine on otsustava tähtsusega, tagamaks, et vahendeid investeeritakse targalt ja meetmeid rakendatakse viisil, mis muudab noorte elu realselt. Seetõttu tuleks noortegarantii meetmete ülesehituses juba algusest peale ette näha töökindlad järelevalvemehhanismid⁴⁹. See on aluseks mõjusale, tõenditel põhinevale poliitikakujundamisele, mis peaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule märku andma, kui eesmärged ei saavutata või kui meetmed ei ole piisavalt mõjusad, mis võimaldab neil meetmete ülesehitust või rakendamist parandada.

66

Komisjon jälgib noortegarantii kavade rakendamist Euroopa poolaasta raames ja analüüsib elluviidava poliitika mõju ning käsitleb vajaduse korral liikmesriikidele esitatavaid riigipõhiseid soovitusi, tuginedes liikmesriikide tööhõivepoliitika suunistele⁵⁰.

67

Kontrollikoda hindas raamistikku, mis on loodud noortegarantii kui terviku ülesehituse ja tulemuste, samuti noorte tööhõive algatuse rahastatud meetmete järelevalveks.

Noortegarantii ülesehitusse ei kavandatud terviklikku järelevalve- ja aruandluskorda

68

Oma soovitusel andis nõukogu komisjonile ülesande jälgida noortegarantii rakendamist, kasutades selleks tööhõivekomitee⁵¹ mitmepoolset seiret Euroopa poolaasta raames (vt **5. selgitus**). Nõukogu soovitus ei näe aga ette järelevalve tulemuste edastamist Euroopa Parlamendile.

49 Euroopa Komisjon, „The Youth Guarantee: Making It Happen” („Noortegarantii elluviimine”), 2014, lk 3.

50 Nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta, 6. soovitus.

51 Tööhõivekomitee loodi nõukogu 24. jaanuari 2000. aasta otsusega 2000/98/EÜ, millega asutatakse tööhõivekomitee (EÜT L 29, 4.2.2000, lk 21), tuginedes ELTLi artiklile 150. Iga ELi liikmesriik ja komisjon nimetavad kaks tööhõivekomitee liiget.

Tööhõivekomitee roll

Tööhõivekomitee peamine ülesanne on nõustada tööhõive ja sotsiaalvaldkonna ministreid tööhõive ja sotsiaalpoliitika nõukogus (EPSCO). Tööhõivekomitee mitmepoolne järelevalve aitab ülevaatlikult hinnata rakendamist sarnaste probleemidega liikmesriikides, hinnates ühtlasi ka poliitikavõimalusi ja kavasid. Komitee jälgib liikmesriikide edusamme riigipõhistes soovitusel esitatud reformide elluviimisel. Selle üks töörühmadest tegeleb näitajate väljalimise ja arendamisega tööhõivestrateegia järelevalveks, mis hõlmab ka noortegarantii järelevalvet.

69

Tööhõivekomitee vaatas noortegarantii rakendamise seisu üle 2014. aasta mais, hinnates ühtlasi ka liikmesriikide tööhõive olukorda ja riiklike reformikavasid. See toimus vastastikuste eksperdi hinnangute vormis ning oli mõeldud võimalikult tervikliku ülevaate andmiseks, et välja selgitada liikmesriikide peamised probleemid.

70

Maikuu läbi vaadatud liikmesriikide aruannete põhjal leidis kontrollikoda, et analüüsi üksikasjalikkuse tase oli riigiti väga erinev. Näiteks Lirimaa hindamisel käsitleti noortegarantiiid põhjalikult, Portugali puhul ei tehtud seda aga üldse.

71

Kontrollikoda märgib ka, et tööhõivekomitee töörühm on välja töötanud spetsiaalsed näitajad noortegarantii rakendamise ja tulemuste jälgimiseks ELi tasandil⁵². Need on makromajanduslikud näitajad, mis on mõeldud täiendama selliseid näitajaid, mis mõõdavad poliitika vahetut mõju ja pakkumiste noortele esitamise kiirust. Nõukogu kinnitas näitajad 2014. aasta detsembris. Metoodika katsetamist alustati 2014. aasta oktoobris ja tulemust hinnatakse 2015. aasta jooksul. Tööhõivekomitee sõnul võib see viia raamistiku osalise tehnilise läbivaatamiseni⁵³.

72

Et kõnealused näitajad ei ole kohustuslikud, sõltub noortegarantii kui terviku edukust puudutava olulise teabe esitamine liikmesriikide jätkuvast heast tahtest edastada terviklikke ja usaldusväärseid andmeid. Samuti leiab kontrollikoda, et kui näitajad oleksid olnud varem kättesaadavad, oleksid liikmesriigid saanud need noortegarantii kavandamisetaapis oma haldussüsteemi lülitada.

Noortegarantiiid käsitlevate riigipõhiste soovituste elluviimine nõuab pikaajalisi reforme

73

Euroopa poolaasta raames analüüsib komisjon ka tööhõivepoliitika mõju, võttes arvesse tulemustabelis esitatud andmeid (vt **6. selgitus**), ja vajaduse korral juhib riigipõhistes soovitustes liikmesriikide tähelepanu puudustele.

74

Kontrollikoda vaatas üle noortegarantii käsitlemise riigipõhiste soovitustes. Valimisse kuulunud liikmesriikide puhul kontrolliti eelkõige seda, kas soovitused olid konkreetseid, mõõdetavad ja elluviidavad.

52 INDIC/07/13052014/EN – „Monitoring the Youth Guarantee – töörühma ülevaadatud teatis 13. mail 2014. aastal toimunud valitsustevahelise koostumise tarbeks“.

53 Euroopa Liidu Nõukogu, noortegarantii ja järelevalveraamistiku rakendamine – tööhõivekomitee põhisonumite heakskiitmine, 17. november 2014.

6. selgitus

Komisjoni tulemustabel noorte töötuse ja NEET-noorte näitajate kohta

Noorte töötuse ja NEET-noorte näitajad on osa komisjoni äsja väljatöötatud tööhõive ja sotsiaalvaldkonna põhinäitajate tulemustabelist, mille abil selgitatakse välja ELi suurimad tööhõive ja sotsiaalvaldkonna tasakaalunihked. Esimene tulemustabel avaldati 2014. aasta ühise tööhõivearuande raames, mille komisjon ja ELi ministrite nõukogu võtsid ühiselt vastu. See koosneb viiest põhinäitajast ja on komisjoni struktuurireformide ettepanekute aluseks.

75

Kontrollikoda leidis, et noorte töötust puudutavad 2013. aasta riigipõhised soovitused ei olnud üldjuhul ei konkreetsed ega mõõdetavad (vt **7. selgitus**).

76

2014. aastal esitas komisjon kaheksale riigile (Bulgaaria, Hispaania, Horvaatia, Iirimaa, Itaalia, Poola, Portugal ja Slovakkia) soovitused noortegarantii rakendamise kohta. Kontrollikoda leidis, et need riigipõhised soovitused olid üksikasjalikumad ja mõned sisaldasid ka vahe-eesmärke.

77

Riigipõhiste soovituste tulemuslik elluviimine sõltub aga poliitilisest tahtest riigi tasandil. Komisjoni andmetel on ainult 10% kõigist 2013. aasta riigipõhistest soovitustest täielikult elluviidud ning 45% on elluviidud vähesel määral või üldse mitte⁵⁴. Seda märkis 2014. aasta oktoobris ka Euroopa Parlament⁵⁵.

78

Kontrollikoda juhib tähelepanu sellele, et noortegarantiid käsitlevate riigipõhiste soovituste elluviimine nõuab põhjalikke reforme, mida ei ole tõenäoline lühikese aja jooksul läbi viia.

54 Komisjoni veebisait: riigipõhised soovitused 2013 (<http://ec.europa.eu>).

55 Euroopa Parlamendi 22. oktoobri 2014. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2014. aasta prioriteetide rakendamise kohta (2014/2059(INI)).

7. selgitus

2013. aasta riigipõhised soovitused – Leedu ja Itaalia näide

Leedul soovitati „parandada noorte tööalast konkurentsivõimet, kasutades selleks näiteks noortegarantiid, tõhustada õpipoisiõppe programmide rakendamist ja efektiivsust, ning lahendada püsiv oskuste nõudlusele mittevastavuse probleem”. Itaalia soovitati „võtta edasisi meetmeid, et edendada eriti naiste ja noorte tööturul osalemist, kasutades selleks näiteks noortegarantiid”. Nii Leedu kui ka Itaalia riigipõhistes soovitustes osutati noortegarantiile, ent ei kirjeldatud, kuidas riigid peaksid noortegarantiid rakendama, et selle mõju oleks võimalikult suur; samuti ei esitatud mõõdetavaid eesmärke ega vahe-eesmärke.

Puuduvad noortegarantii süsteeme kui tervikut käsitleva järjepideva aruandluse kavad

79

Ühissätete määruse kohaselt peab komisjon alates 2016. aastast edastama Euroopa Parlamendile iga-aastaste rakendusaruannete koondaruande. Lisaks peab komisjon 2017. ja 2019. aastal esitama Euroopa Parlamendile liikmesriikide eduaruannete kokkuvõttena strateegilise aruande ning osalema parlamendi sellekohases arutelus⁵⁶.

80

Kontrollikoda märgib, et neid noortegarantii meetmeid, mida ESFi/noorte tööhõive algatuse rakenduskavade kaudu ei rahastata, mainitud aruannetes ei kajastata, sest iga-aastased rakendusaruanded hõlmavad üksnes ELi rahastatavaid sekkumisi. Seetõttu, kui tööhõivekomitee näitajad välja jätta, ei ole noortegarantii süsteemi riigi poolt rahastatud osa kohta ELi tasemel mingit aruandlust ette nähtud. See toob kaasa ohu, et sidusrühmadel puudub selge ülevaade selle kohta, kuidas ja mil määral aitab noortegarantii tervikuna noorte töötust vähendada.

ESFi/noorte tööhõive algatuse uus tulemusraamistik keskendub tulemustele

81

ESFi/noorte tööhõive algatuse rahastatavate noortegarantii meetmete üle tuleb teha järelevalvet Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide õigusraamistiku kohaselt⁵⁷. ESFi määrus sisaldab spetsiifilisi sätteid noorte tööhõive algatuse järelevalveks, aruandluseks ja hindamiseks, tagamaks, et selle mõju ja panust noortegarantiisse on võimalik mõõta ja nähtavaks muuta. Täpsemalt on selles sätestatud, et „Vähemalt kahel korral programmiperioodi jooksul hinnatakse sotsiaalfondist ja noorte tööhõive algatusele suunatud konkreetse eraldise tulemuslikkust, tõhusust ja mõju, sealhulgas noorte tööhõive algatuse elluviimiseks. Esimene hindamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2015 ja teine hindamine 31. detsembriks 2018”⁵⁸.

82

Lisaks peavad liikmesriigid alates 2015. aasta aprillist ja järgnevatel aastatel saatma komisjonile koos iga-aastaste rakendusaruannetega struktureeritud andmed ELi toetatud meetmete ühiste näitajate kohta. Samuti tuleb aruannetes käsitleda osalejate saadud tööpakkumiste kvaliteeti, nende edusamme haridustee jätkamisel, püsiva ja inimväärse töö leidmisel või suundumisel õpiposiõppesse või kvaliteetsele praktikakohale, ning sellele hinnang anda⁵⁹.

56 Määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 53.

57 Määrus (EL) nr 1303/2013 ja määrus (EL) nr 1304/2013.

58 Määruse (EL) nr 1304/2013 artikli 19 lõige 6.

59 Määruse (EL) nr 1304/2013 artikli 19 lõiked 3 ja 4.

Tähelepanekud

83

ESFi määrusega nähakse ette kõigi rakenduskavast toetatavate meetmete kohustuslikud ühised väljund- ja tulemusnäitajad⁶⁰. Noorte tööhõive algatust hõlmava rakenduskava puhul tuleb liikmesriigil esitada ka spetsiifilised tulemusnäitajad.

84

Kontrollikoda vaatas üle ESFi määruses sätestatud noorte tööhõive algatuse tulemusnäitajate asjakohasuse ja leidis, et järgmised tulemusnäitajad võiksid olla ESFi/noorte tööhõive algatuse rakendusavade heakskiitmise või olemasolevatesse rakenduskavade muudatuste tegemise kontekstis üksikasjalikumad:

- noorte tööhõive algatuse spetsiifiline tulemusnäitaja „töötud osalejad/pikaajalistest töötutest osalejad/tööturult eemalejäänud osalejad, kes saavad pärast algatusest lahkumist tööpakkumise või võimaluse õpingute jätkamiseks, õpipoisiõppeks või praktikaks“ ei nõua liikmesriikidelt andmete esitamist viisil, milles eristataks nelja pakkumise liiki, mida on võimalik osalejatele noortegarantii raames esitada. Sellise nõude puudumise tõttu ei ole saadaval üksikasju noorte poolt vastu võetud noortegarantii pakkumiste liikide kohta ning seetõttu ka selle kohta, kas meetmete mõjususe suurendamiseks on vaja võtta parandusmeetmeid;
- noorte tööhõive algatuse pikaajalisemad tulemusnäitajad mõeldavad noorte olukorda siis, kui sekkumise lõpust on möödunud vaid kuus kuud, ehkki tulemuste mõõtmine pikema aja jooksul lihtsustaks teatud pakkumiste (nt tööpakkumiste) jätkusuutlikkuse kohta järelduste tegemist;
- määruse kohaselt võivad liikmesriigid vabatahtlikult noorte tööhõive algatuse sihtrühma laiendada, et hõlmata üle 25, kuid alla 30aastaseid noori. Ükski noorte tööhõive algatuse tulemusnäitaja ei hõlma aga 25–29aastaseid, mistõttu on meetmete mõjusust selle vanuserühma seisukohast keeruline hinnata. Ehkki komisjoni juhistes soovitatakse liikmesriikidel tungivalt 25–29aastaste vanuserühma tarbeks ise tulemusnäitajad (näiteks noorte tööhõive algatuse rahastatud tegevuses osalejate arv) välja töötada, ei tooda neis välja vastavat tulemusnäitajat. Kontrollikoda leidis, et neljast kontrollitud liikmesriigist, kes otsustasid noorte tööhõive algatuse ulatust laiendada (Itaalia, Leedu, Portugal ja Prantsusmaa), ei kehtestanud ükski täiendavaid programmipõhiseid tulemusnäitajaid, ning kaks (Portugal ja Prantsusmaa) ei ole kehtestanud täiendavaid väljundnäitajaid isegi laiendatud sihtrühma hõlmamiseks.

60 Määruse (EL) 1304/2013 II lisa.

85

ELi ministrite nõukogu võttis noortegarantii soovituse ametlikult vastu 22. aprillil 2013, tuginedes komisjoni poolt 2012. aasta detsembris esitatud ettepanekule. Soovituses anti liikmesriikidele ja komisjonile süsteemi rakendamiseks konkreetseid nõuandeid. Komisjonile anti ülesanne hinnata liikmesriikide olemasolevaid noortegarantii rakenduskavasid, et Euroopa poolaasta kahepoolsetel kohtumistel oleks võimalik liikmesriikidele tagasidet anda.

Komisjon andis liikmesriikidele noortegarantii süsteemi ülesehitamisel asjakohast ja õigeaegset toetust

86

Kontrollikoda leiab, et kokkuvõttes andis komisjon liikmesriikidele noortegarantii ülesehitamisel asjakohast ja õigeaegset toetust. Komisjon väljastas juhised noortegarantii rakenduskavade väljatöötamise kohta 2013. aasta septembris, st kõigest viis kuud pärast nõukogu soovituse vastuvõtmist 2013. aasta aprillis (punktid 29–31).

87

Komisjon hindas liikmesriikide esitatud noortegarantii rakenduskavade projekte põhjalikult ja õigeaegselt ning tegi kindlaks mitu puudust. Komisjon ei hinnanud siiski põhjalikult ja järjepidevalt järgmisi aspekte: IKT/digitaalsed oskused, vastastikune kohustus ja vastastikune õpe. Samuti leidis kontrollikoda, et mitte kõik liikmesriigid ei esitanud komisjoni hindamise alusel ajakohastatud noortegarantii rakenduskava (punktid 32–39).

Kontrollikoda tegi kindlaks mitu noortegarantii süsteemide mõjusat rakendamist ohustavat riski

88

Noortegarantii rakenduskavade komisjonipoolse hindamise põhjal tegi kontrollikoda kindlaks mitu riski, mis puudutavad rahastamise kogusumma piisavust, kvaliteetse pakkumise olemust ning noortegarantii järelevalve- ja aruandluskorda.

Noortegarantii süsteemi rahastamise kogusumma piisavus

89

Kontrollikoda leiab, et komisjonipoolse mõjuhindamise puudumisel ei ole noortegarantii süsteemi ELi liikmesriikides rakendamise võimalike kulude kohta piisavalt teavet. Lisaks puudus komisjonil auditi tegemise ajal üksikasjalik ülevaade liikmesriikide poolt ELi ja riiklikest vahenditest noortegarantii eri meetmetele (eriti struktuurireformidega seotud meetmetele) eraldatud summadest. Kontrollikoda on seisukohal, et sellise teabe puudumisel tekib oht, et rahastamise kogusumma ei ole noortegarantii süsteemi rakendamiseks piisav (punktid 45–57).

Järeldused ja soovitus

1. soovitus

Liikmesriigid peaksid esitama selge ja täieliku ülevaate kõigi noortegarantii süsteemi raames noorte tööpuuduse vähendamiseks planeeritavate meetmete kuludest, et komisjon saaks hinnata üldisi rahastamisvajadusi.

Kvaliteetse pakkumise olemus

90

Pakkumiste kvaliteetsus ehk omadus, mida rõhutatakse noortegarantii määratluses, on otsustava tähtsusega, pakkumaks noortele reaalselt võimalust oma tööalase konkurentsivõime parandamiseks, võimaldamaks jätkusuutlikku ja edukat tööturule integreerumist, ning suurendades seeläbi üldist noorte tööhõive määra. Kvaliteetseks loetava tööpakkumise kvalitatiivsete näitajate puudumine võib viia noortegarantii süsteemide ebajärjekindla ja ebaefektiivse rakendamiseni eri liikmesriikides ja isegi liikmesriikide siseselt (punktid 58–64).

2. soovitus

Komisjon peaks edendama kvalitatiivsete näitajate kogumi rakendamist, millele ELi eelarvest toetust saavad töö-, praktika- ja õpipoisiõppe kohad peavad vastama. See võiks tugineda elementidele, mille abil määratakse kvaliteetne pakkumine noorte tööhõive algatuse hindamist käsitlevas komisjoni juhendis.

Noortegarantii süsteemide järelevalve

91

Kontrollikoda leidis, et noortegarantii terviklik järelevalve- ja aruandlusraamistik on alles väljatöötamisel. Noortegarantii süsteemi kui terviku rakendamisel selge ülevaate saamiseks tuleks kõikide meetmete üle järelevalvet teha, tagamaks, et vahendeid investeeritakse targalt ja meetmeid rakendatakse viisil, mis muudab noorte elu reaalselt. See peaks võimaldama ka ennetavate meetmete võtmist, kui selgub, et eesmäärke ei suudeta täita. Teave tuleks edastada viisil, mis võimaldab näidata noortegarantii edukust (või ebaedukust) (punktid 65–84).

3. soovitus

Komisjon peaks looma noortegarantii tervikliku järelevalvesüsteemi, mis hõlmab nii struktuurireforme kui ka üksikisikutele suunatud meetmeid. Järelevalve tulemused tuleks edastada Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

II auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Henri GRETHEN, võttis käesoleva aruande vastu 25. veebruaril 2015. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Noorte tööhõive algatuse raames toetuskõlblikud riigid

Liikmesriik	Noorte tööhõive algatuse raames toetuskõlblik(ud) piirkond/piirkonnad	Noorte tööhõive algatuse eriotstarbeline eraldis (eurodes)
Belgia	Jah	42 435 070
Bulgaaria	Jah	55 188 745
Tšehhi Vabariik	Jah	13 599 984
Taani	Ei	–
Saksamaa	Ei	–
Eesti	Ei	–
Iirimaa	Jah	68 145 419
Kreeka	Jah	171 517 029
Hispaania	Jah	943 496 315
Prantsusmaa	Jah	310 161 402
Horvaatia	Jah	66 177 144
Itaalia	Jah	567 511 248
Küpros	Jah	11 572 101
Läti	Jah	29 010 639
Leedu	Jah	31 782 633
Luksemburg	Ei	–
Ungari	Jah	49 765 356
Malta	Ei	–
Madalmaad	Ei	–
Austria	Ei	–
Poola	Jah	252 437 822
Portugal	Jah	160 772 169
Rumeenia	Jah	105 994 315
Sloveenia	Jah	9 211 536
Slovakkia	Jah	72 175 259
Soome	Ei	–
Rootsi	Jah	44 163 096
Ühendkuningriik	Jah	206 098 124
KOKKU		3 211 215 406

Komisjoni hinnang noortegarantii rakenduskavale ja noorte tööhõive algatuse eeltingimustele

Liikmesriik	Hinnang noortegarantii rakenduskavale	Eeltingimus
Bulgaaria	● Väga piiratud	● Täidetud
Tšehhi Vabariik	● Väga piiratud	● Täidetud
Kreeka	● Väga piiratud	● Täidetud
Itaalia	● Väga piiratud	● Täidetud
Leedu	● Väga piiratud	● Täidetud
Poola	● Väga piiratud	● Täidetud
Ühendkuningriik	● Väga piiratud	● Täidetud
Belgia	● Osaline	● Täidetud
Iirimaa	● Osaline	● Täidetud
Hispaania	● Osaline	● Täidetud
Prantsusmaa	● Osaline	● Täidetud
Horvaatia	● Osaline	● Täidetud
Küpros	● Osaline	● Ei ole täidetud
Läti	● Osaline	● Täidetud
Ungari	● Osaline	● Täidetud
Portugal	● Osaline	● Täidetud
Sloveenia	● Osaline	● Täidetud
Slovakkia	● Osaline	● Täidetud
Rootsi	● Osaline	● Täidetud

Märkus: Rumeenia noorte tööhõive algatuse eeltingimusi ei olnud komisjon auditi ajaks hinnanud.

Kokkuvõte

V Esimene taane

Komisjon võtab liikmesriikidele esitatud soovituseteadmiseks ja sooviks mõnel juhul tööpoolest paremat ülevaadet kõikide nende meetmete hinnanguliste kulude kohta, mida plaanitakse võtta noorte tööpuuduse vähendamiseks.

Komisjoni koostatud standardvormis paluti liikmesriikidel esitada teavet ELi, riiklike, piirkondlike/kohalike, töandja ja muude rahastamisallikate kohta, julgustades sellega liikmesriike andma täielikku teavet noortegarantii üldkulude ja rahastamise (sh rahastamispuudujäägi) kohta.

Selle teabe on esitanud (erineva täpsusastmega) 28st liikmesriigist 19.

V Teine taane

Komisjon on soovitusetega nõus ja leiab, et seda on juba osaliselt rakendatud, eelkõige praktika kvaliteediraamistikku käsitleva nõukogu soovitusete kaudu, Euroopa Õpipoisiõppe Liidu ja sellega seotud nõukogu avalduse kaudu ning tööhõive kvaliteedi jälgimisega Euroopa poolaasta raames.

Kvalitatiivsete näitajate rakendamise edendamise vallas ärgitab komisjon mõtisklema edasi kvaliteetsete pakkumiste teemal, võttes arvesse noorte tööhõive algatuse hindamist käsitlevas komisjoni juhendis nimetatud kvalitatiivseid näitajaid. Eeskätt elavdab komisjon järgmisel noortegarantii riiklike koordinaatorite kohtumisel arutelu kvaliteetsete pakkumise mõiste üle, kutsub liikmesriike üles vahetama tööhõivekomitee töö raames mõtteid selle mõiste teemal, uurima võimalust käsitleda noortegarantii kvaliteetsete pakkumisi vastastikuse õppe programmi raames ja annab kvaliteedi kohta lisajuhiseid noortegarantii dokumendis „Korduma Kippuvad Küsimused“.

Komisjon märgib, et järelhindamisel saadakse tõendeid tööpakkumiste kvaliteedi kohta, nagu on soovitatud noorte tööhõive algatuse hindamist käsitlevas juhendis.

V Kolmas taane

Komisjon on soovitusetega nõus ja leiab, et seda on juba osaliselt rakendatud tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu kinnitatud näitajate raamistiku kaudu, noorte tööhõive algatuse raames rahastatavate meetmete puhul Euroopa Sotsiaalfondi määruse artiklis 19 ning I ja II lisas sätestatud asjakohase korra ning ühissätete määruse kontrollimis- ja hindamissätete alusel ning komisjoni võetud kohustusega anda 2016. aastal noortegarantii rakendamise aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Järelevalvetegevus aitab komisjonil hinnata noortegarantii rakendamist tulevaste Euroopa poolaastate käigus. Siis saadakse ka teavet noortegarantii rakendamist käsitleva komisjoni 2016. aasta aruande jaoks, mis esitatakse sobivate kanalite kaudu ametlikult Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Sissejuhatus

15

Komisjon märgib, et selliste meetmete jaoks nagu tööhõiveteenuste ajakohastamine ja füüsilisest isikust ettevõtjatega seotud meetmed, millega aidatakse kaudselt toetada ka noorte tööhõivet, on täiendavalt ette nähtud 11 miljardit eurot.

Enam kui 26 miljardit eurot kulutatakse haridusmeetmetele, sealhulgas elukestvatele õppele, mille puhul on peamiste kasusaajate seas tõenäoliselt ka noored.

Tähelepanekud

37

Komisjon soovib meelde tuletada, et ta tegutseb pehme õiguse raames, mis tugineb nõukogu soovitusetele, ning et ehkki paljude noortegarantii alamelementide asjakohane käsitlemine on soovitatav, ei pea neid kõiki käsitlema konkreetse riikliku kava raames.

Pealegi oli esitatud noortegarantii rakenduskavade hindamine vaid esimene samm protsessis, mis hõlmab pidevat järelvalvet noortegarantii rakendamise üle liikmesriikides. Komisjon jälgib noortegarantii kavade rakendamist Euroopa poolaasta raames. Euroopa poolaasta protsess hõlmab mitut riiklikku strateegiat, mis on seotud noortegarantii rakendamisega.

37 Esimene taane

Vajadust suurendada IKT- või digitaaluskusi on rõhutatud Euroopa poolaasta raames seal, kus see on asjakohane.

37 Teine taane

Komisjon on seisukohal, et mõistliku pakkumise vastu võtmata jätmise ning töötushüvitiste või sotsiaaltoetuste vahelise seose mitteamistamine ei piira tingimata noortegarantii mõjusust.

Komisjoni talituste töödokumendis on öeldud, et noortegarantii kavandamisel võiks arvesse võtta vastastikuse kohustuse põhimõtteid, näiteks osalemist aktiivsetes tööturumeetmetes¹.

Nõukogu soovitusel kutsutakse üles lähtuma vastastikuse kohustuse põhimõttest varajase sekkumise ja aktiveerimise korral (10. soovitus).

Ehkki vastastikune kohustus võib tulemusi oluliselt parandada, ei võeta seda hindamistabelis arvesse, sest kava hindamine sellest lähtuvalt oleks liialt jäik, juhul kui liikmesriik on otsustanud seda põhimõtet oma kavas mitte kasutada või kui liikmesriigi õigus-sätted ja tavad ei võimalda seda teha.

Seepärast hinnati eeskätt noortegarantii põhikomponente, kavandatud pakkumisi ja nende ulatust.

¹ Komisjoni talituste töödokument, SWD(2012) 409 (final), lk 4.

41

Noorte tööhõive algatusega seotud meetmeid sisaldava rakenduskava vastuvõtmise puhul on kõikide komisjoni vahendite eraldamise eeltingimus „strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu noorte tööhõive edendamiseks“. Komisjon tugineb selle noorte tööhõive algatuse eeltingimuse täitmise hindamisel liikmesriikide enesehindamisele ja selle käigus esitatud teabele. Kui liikmesriik on viidanud noortegarantii rakenduskava kõrval ka teistele noorte tööhõivet käsitlevatele riiklikele strateegiatele, peab komisjon tuginema noorte tööhõive algatuse eeltingimuse täitmise hindamisel kõikidele noorte tööhõivet käsitlevatele strateegilistele dokumentidele, millele liikmesriik on viidanud. Noorte tööhõive algatuse eeltingimuse täitmist hinnates vaatleb komisjon sellegipoolest kooskõla noortegarantii rakenduskavaga, et ESFi investeeringud vastaksid asjaomase liikmesriigi poliitikaeesmärkidele.

42

Komisjon märgib, et noortegarantii rakenduskavade puhul ei kasutata sama hindamisraamistikku mis noorte tööhõive algatuse eeltingimuse täitmise hindamisel, sest neil on erinevad eesmärgid – noortegarantii puhul on selleks poliitikaeesmärk ja noorte tööhõive algatuse puhul vastavus õigusnormidele.

Eeltingimuse täitmise kriteerium on tõepoolest „strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu noorte tööhõive edendamiseks, muuhulgas noortegarantii kaudu“. Määruses on sätestatud ka alamkriteeriumid, mille põhjal komisjoni talitused peaksid seda strateegilist poliitikaraamistikku hindama. Neis alamkriteeriumides ei ole ühtki viidet noortegarantii rakenduskava olemasolule, ammugi siis sellele, et see peaks komisjonilt positiivse hinnangu saama.

Seepärast ei ole noortegarantii rakenduskava hindamisel, mida tehakse poliitika vaatenurgast ja noortegarantiiid käsitleva soovitusel valguses, ning noorte tööhõive algatuse eeltingimuse täitmise hindamisel, mis toimub ühissätete määruses kindlaks määratud kriteeriumide alusel, mingit automaatset seost.

Komisjon märgib, et ta oli teinud õigusloome protsessis ettepaneku luua sedalaadi seos, millega oleks noortegarantii rakenduskava olemasolu muutunud noorte tööhõive algatuse eeltingimuse täitmise õiguslikuks nõudeks, kuid nõukogu lükkas selle ettepaneku tagasi.

43

Komisjon viitab punktile 42 antud vastusele. Nende kahe protsessi teinekord nüansirikkad või pisut erinevad tulemused on tingitud protsesside erinevast, ehkki omavahel mõnevõrra seotud olemusest.

Alamkriteeriumid, mille põhjal noorte tööhõive edendamiseks ette nähtud strateegilist poliitika- raamistikku tuleks hinnata, sisaldavad ka kvalitatiivseid elemente, näiteks peamiste sidusrühmade, sealhulgas kaasatud riigiasutuste, ja partneritega koordineerimise korra kindlakstegemist, varajase sekkumise ja aktiveerimise süsteemide ning järelevalvekorra sisseseadmist. Nende kvalitatiivsete elementide hindamisel minnakse puhtformaalsest kontrollist kaugemale.

Peale selle nõuti komisjoni teostatud noorte tööhõive algatuse eeltingimuse täitmise hindamise raames võimaluste piires noortegarantii rakenduskava teatavate muudatuste tegemist (nt Prantsusmaa puhul).

Ühine vastus punktidele 45 ja 46

Komisjon on nõus ja soovib juhtida tähelepanu asjaolule, et noortegarantiisse investeerimine on väga tähtis, et EL säilitaks oma kasvupotentsiaali tulevikus. Abi võib olla märkimisväärsest ELi rahalisest toetusest, mida antakse eelkõige Euroopa Sotsiaalfondist ja noorte tööhõive algatuse raames. Aga selleks et noortegarantii ellu viia, peavad liikmesriigid seadma noorte tööhõive meetmed esiplaanile ka oma riigieelarves.

47

Oma noortegarantii kavas plaanitud rahastamisallikate kohta on esitanud (erineva täpsusastmega) teavet 28st liikmesriigist 19. Mõnel juhul sooviks komisjon siiski paremat ülevaadet kõikide kavandatud meetmete hinnangulistest kuludest, ehkki ta teab, et noortegarantii kulude ükskõik millise prognoosiga võivad kaasneda reservatsioonid.

49

Noortegarantiid käsitlevas soovitusel ei ole nähtud liikmesriikidele ette ühtki täpset viisi noortegarantii rakendamiseks, sest see sõltub väga palju konkreetse riigi valitsevast olukorrast (st mittetöötavate ja mitteõppivate noorte ehk NEET-noorte arvust ja riigi eripäradest).

Seepärast oleneb garantii mõju liikmesriikide valikutest toetuse suunamisel ja kujundamisel.

Nagu on selgitatud komisjoni ettepaneku seletuskirjas, on ettepanekuga kaasas komisjoni talituste töödokument, kus käsitletakse üksikasjalikumalt noortegarantii sisu, kulude ja tuludega seotud küsimusi ning eraldi ka kõiki noortegarantii eduks vajalikke tegureid. Komisjoni talituste töödokumendi lisas on esitatud 27 liikmesriigis ja Horvaatias juba kehtestatud noorte tööhõivet toetavad meetmed, mis kajastavad nende riikide lähtepunkte noortegarantii tervikliku kava väljatöötamisel.

Noortegarantii tegelikud kulud sõltuvad ka riigi oludest ning sellest, kuidas seda igas liikmesriigis kavandatakse ja ellu viiakse. Seepärast võib noortegarantii kulude mis tahes prognoosiga kaasneda hulgaliselt reservatsioone.

Siinkohal võib näitena tuua Austria, Rootsi, Soome ja Ühendkuningriigi vastavad kulud, mis peaksid andma ettekujutuse sellest, milliseks võivad kujuneda liikmesriikide noortegarantii elluviimise plaanidega seotud kulud.

50

Komisjon viitab punktile 15 antud vastusele.

53

Komisjon viitab punktile 47 antud vastusele.

54

Komisjon andis tõepoolest Prantsusmaale teada, et rakenduskava kvantitatiivsed üldeesmärgid ei ole piisavalt selged, ja märkis, et püsima jäävad kahtlused nende pakkumiste kvalitatiivsete tahkude suhtes, mida Pôle Emploi kavatses pakkuda NEET-noortele noortegarantii kava täitmiseks. Uued järelkontrollid tehakse Euroopa poolaasta raames.

lirimaa esitas oma noortegarantii rakenduskavas tabeli, kuhu on märgitud teave keskmise osalusmäära, uute osalejate lisandumise, noorte eeldatava lisandumise ja noori käsitlevate sätete soovitusliku maksumuse kohta. Senikaua, kuni riigieelarvest tehtavate eraldiste kohta pole otsust tehtud, on lirimaa ametiasutused tulevaste osalejate arvu prognoosimisel kidakeelsed ja seepärast ei esitanud nad ühtki näitajat, mis ulatuks 2014. aastast kaugemale. Sel põhjusel ei peetud vajalikuks ega asjakohaseks nõuda lirimaa ametiasutustelt lisateavet.

Ühine vastus punktidele 55 ja 56.

Komisjoni meelest oli esmatähtis see, et oleks võimalik kindlaks teha, kas lisaks ELi vahenditele on eraldatud (piisavalt) riiklikke vahendeid. Seepärast edastas komisjon liikmesriikidele standardvormi, kus neil paluti esitada teavet olemasolevate rahastamisallikate kohta ehk märkida, kas vahendid on pärit ELi, riiklikest, piirkondlikest/kohalikest, tööandja ja/või muudest rahastamisallikatest.

Vahendite jaotus ELi eri fondide vahel oli selles etapis teisejärguline, sest üsna pea pidid valmima rakenduskavad. Komisjon leidis, et ELi rahastamisallikate üksikasjalik jaotus ESFi või noorte tööhõive algatuse fondide kaupa esitatakse asjakohastes rakenduskavades, eriti kuna mitteametlikud läbirääkimised rakenduskavade rahastamiskavade üle olid liikmesriikide ja komisjoni vahel alles käimas.

57

Komisjon märgib, et noorte tööhõive algatuse kulu- tuste korrektsust kontrollitakse tavapärase usaldus- väärsuse tagamise protsessi käigus, mille raames võetakse asjakohaselt arvesse eririske.

Ühine vastus punktidele 61 ja 62.

Komisjon on nõus, et kvaliteet on noortegarantii rakendamisel ülioluline.

Komisjon edendab praktikakohtade puhul (praktika kvaliteediraamistikku käsitleva nõukogu soovituse kaudu) ja õpiposiõppe kohtade puhul (Euroopa Õpiposiõppe Liidu ja sellega seotud nõukogu deklaratsiooni kaudu) kvalitatiivsete näitajate kogumi kasutamist. Töökohtade puhul kontrollib komisjon tööhõive kvaliteeti Euroopa poolaasta raames, pöörates erilist tähelepanu üleminekule koolist tööle ja tööturu killustatusega seotud küsimustele.

Seoses tööhõive kvaliteediga avatud turul on komisjon seisukohal, et ükskõik milline kvaliteedi hindamine sõltub asjaomasel tööturul valitsevast olukorrast, sealhulgas sellistest teguritest nagu tööigis või valitsev majanduskliima.

Komisjon ärgitab veelgi mõtisklema kvaliteetsete pakkumiste teemal, võttes arvesse noorte tööhõive algatuse hindamist käsitlevas komisjoni juhendis nimetatud kvalitatiivseid näitajaid. Eeskätt elavdab komisjon järgmisel noortegarantii riiklike koordinaatorite kohtumisel arutelu kvaliteetse pakkumise mõiste üle, kutsub liikmesriike üles vahetama tööhõivekomitee töö raames mõtteid selle mõiste üle, uurima võimalust käsitleda noortegarantii kvaliteetsete pakkumisi vastastikuse õppe programmi raames ja annab kvaliteedi kohta lisajuhiseid noortegarantii dokumendis „Korduma Kippuvad Küsimused“.

63

Komisjon viitab oma ühisele vastusele punktidele 61 ja 62.

Peale selle leiab komisjon, et noortegarantii järjekindel rakendamine ja ühesuguse lahenduse kasutamine ei ole võimalik ega ole ka kooskõlas nõukogu soovitusel, kus on selgelt kirjas, et noortegarantii kavad peaksid olema vastavuses kohalike, piirkondlike ja riiklike oludega.

Komisjon on siiski nõus, et noortegarantii tõhus rakendamine on ülioluline. Komisjoni järgitaval tulemuspõhisel käsitlusviisil on palju plusse just noortegarantii kavade kaudu võetavate meetmete mõjususe hindamisel, sest selles võetakse arvesse erinevat olukorda tööturul ja pakkumise sobivust konkreetsele isikule.

Niisiis on komisjon seisukohal, et pakkumine on üldjoontes kvaliteetne juhul, kui sellest kasu saavat isikut ootab ees jätkusuutlik tööturul osalemine ehk teda ei ähvarda edaspidi tööpuudus või tööturul kõrvalejäämine. Seega saab kvaliteetset pakkumist hinnata pakkumise tulemuse põhjal. Nagu öeldud (vt ühine vastus punktidele 61 ja 62), ärgitab komisjon veelgi mõtisklema kvaliteetsete pakkumiste teemal.

Komisjon märgib, et õpiposiõppe, praktika ja jätkuõppega seotud pakkumised on juba kvaliteedi-nõuetega hõlmatud, ükskõik kas tegu on subsideeritud pakkumistega, nagu noorte tööhõive algatuse või ESFi programmide või riiklike programmide raames rahastatavad pakkumised, või mitte.

65

Komisjon soovib juhtida tähelepanu asjaolule, et enne ühtse järelevalveraamistiku määratlemist oli vajalik leida üksmeel, mis võttis aega. See võis lükata otsustaval hetkel edasi noortegarantiiid käsitleva nõukogu soovitusel vastuvõtmise ja takistada seega selle kiiret elluviimist.

68

Komisjon soovib juhtida tähelepanu asjaolule, et järelevalve tulemusi kasutatakse Euroopa poolaasta raames vastu võetavates Euroopa Komisjoni peamistes dokumentides (komisjoni talituste töödokumendid, põhjalikud analüüsid, ettepanekud riigipõhiste soovitusel koostatud).

Komisjon vahetab Euroopa Parlamendiga korrapäraselt teavet Euroopa poolaasta arengusuundumuste teemal.

Peale selle annab komisjon tulenevalt Euroopa Ülemkogu 27. ja 28. juunil 2013 tehtud järeldustest Euroopa Parlamendile ja nõukogule 2016. aastal aru noortegarantii rakendamise ning noorte tööhõive algatuse toimimise kohta.

Ühine vastus punktidele 69 ja 70

Komisjon märgib, et tööhõivekomitees vaadati 3. detsembril 2014 teist korda läbi noortegarantii rakendamisel 21 liikmesriigis tehtud edusammud ja tehti iga kontrollitud liikmesriigi kohta järeldused. Nende suhtes võetakse järeldusi 2015. aasta mais. Kõikide 2014. aasta detsembris tööhõivekomitees toimunud läbivaatamiste puhul vaadeldi ulatuslikult üksnes noortegarantii kavu, lähtudes järjekindlalt kõikide liikmesriikide suhtes kohaldatavatest töömeetoditest. Nii 2014. aasta mais kui ka detsembris toimunud läbivaatamisi kajastati järgmistel noorte tööpuuduse ja noortegarantii teemalistel tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu kohtumistel.

71

22. septembril 2014 kinnitas tööhõivekomitee näitajate raamistiku noortegarantii üle järelevalve teostamiseks. Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu kinnitas 2014. aasta detsembris seda raamistikku käsitlevad tööhõivekomitee põhisõnumid, milles kutsutakse üles väljendama tugevat poliitilist tahet, et ületada olemasolevad raskused andmete kogumisel ning tagada ELi ja liikmesriigi tasandil noortegarantii jaoks usaldusväärne järelevalvesüsteem, mis põhineb kavandatud raamistikul.

Vt ka vastus punktile 65.

72

Komisjon on nõus, et vajalik on liikmesriikide jätkuv pühendumine. 2014. aasta oktoobris tegi näitajatega tegelev tööhõivekomitee tööühm algust noortegarantiiga seotud andmete kogumise katseprojektiga. Eesmärk oli katsetada metoodikat, mille eesmärk oli koguda noortegarantii rakendamise jälgimiseks korrapäraselt haldusandmeid, ning hinnata liikmesriikide teel olevaid takistusi ja seda, kuidas neid on võimalik ületada, pidades silmas korrapärase andmekogumise alustamist 2015. aasta juunis. 18. veebruariks olid kõik liikmesriigid peale kolme esitanud oma tähelepanekud. Ülejäänud tähelepanekud saabuvad peagi.

73

Peamiste tööhõive- ja sotsiaalsete näitajate tulemustabeli tõlgendamist täiendab muuhulgas lisateave, mis on saadud tööhõive olukorra jälgimise vahendi abil, ning liikmesriikide võetud poliitika-meetmete hindamine.

Ühine vastus punktidele 74 ja 76

Komisjon rõhutab, et ühissätete määruse sõnastamine ja vastuvõtmine on eelkõige poliitiline protsess, kus komisjon teeb oma talituste töödokumentides esitatud riigipõhise analüüsi alusel ettepaneku, mis seejärel vaadatakse mitmepoolse järelevalveprotsessi käigus komiteedes ja nõukogu tööühmades läbi ning mille kinnitab lõpuks Euroopa Ülemkogu.

Komisjoni ettepanekutes riigipõhiste soovitude kohta võetakse arvesse igas riigis valitseva olukorra eripärasid.

7. selgitus

Komisjon leiab, et nii Leedule kui ka Itaaliale esitatud soovitudes oli võetud asjakohaselt arvesse kummaski riigis valitseva olukorra eripärasid.

77

Komisjon märgib, et Euroopa poolaasta protsess tervikuna eeldab liikmesriikidelt keskmises perspektiivis reformide elluviimiseks märkimisväärseid jõupingutusi.

80

Komisjon nendib, et liikmesriikide edastatud noortegarantii rakenduskavades oli enamikul juhtudel juba esitatud kasulik üldine ülevaade kõikidest noortegarantii meetmetest.

Lisaks on komisjon seadnud noortegarantii tarvis sisse järelevalvesüsteemi. Struktuurireformide elluviimise üle teostatakse järelevalvet Euroopa poolaasta raames, muuhulgas tööhõivekomitees. Üksikisikutele mõeldud meetmete rakendamise üle teostatakse järelevalvet noortegarantii järelevalvenäitajate raamistiku kaudu ning noorte tööhõive algatuse raames rahastatavate meetmete puhul Euroopa Sotsiaalfondi määruse artiklis 19 ning I ja II lisas sätestatud asjakohase korra ning ühissätete määruse kontrollimis- ja hindamissätete alusel.

84

Euroopa Sotsiaalfondi määruse II lisas esitatud noorte tööhõive algatust käsitlevad näitajad on välja töötatud selleks, et järgida võimalikult täpselt kõnealuse määruse I lisas esitatud ühiseid näitajaid. Samal ajal kajastavad need noorte tööhõive algatuse eripära.

84 Esimene taane

Et tagada noorte tööhõive algatuse jaoks eraldatud rahaliste vahendite puhul kvaliteetne tulemus, soovib komisjon hinnata üldmuutust, mis on toimunud isiku olukorras, s.t vaadelda, kas pärast noorte tööhõive algatuse raames toetuse saamist on neil õnnestunud NEET-noorte kategooriast väljuda.

Noortegarantiil on oma järelevalvenõuded, mis võimaldavad alates 2016. aastast jälgida noortegarantii raames tehtavaid pakkumisi.

84 Teine taane

Noorte tööhõive algatuse näitajate puhul on järgitud ESFi ühiste näitajate loogikat ja mustrit.

Hilisem järelevalve noorte tööhõive algatuse meetmetes varem osalenud isikute üle põhjustab lisakoormust osalejatele ja haldusressurssidele. Mõnda meetet, nagu ulatuslik kohustuslik järelevalve, võidakse pidada kulukaks ja liigseks. Pikema aja möödudes väheneb ka põhjuslik seos tähelepanekute ja sekkumiste vahel, mis vähendab nende tähelepanekute lisaväärtust.

Liikmesriigid võivad siiski otsustada rakendada lisaks kohustuslikule järelevalvele pikemaajalisi lisanäitajaid, näiteks korrata ülevaatamist kuue kuu pärast. Samuti on liikmesriikidel kohustus teha mõjuhindamisi, mis annavad ülevaate sekkumiste pikaajalisest mõjust, nagu järgnevate aastate sissetulekuerinevused, ja II lisas esitatud näitajate kõrval ka teistest sarnastest näitajatest.

84 Kolmas taane

Kui liikmesriik on märkinud oma rakenduskavas, et tal on plaanis tuua sihtrühma vanuse alampiir allapoole 30. eluaastat, on komisjon nõudnud, et asjaomane liikmesriik esitaks kavapõhised lisanäitajad, mis hõlmavad 25–29aastaste vanuserühma.

Tulemusnäitajad ei ole iseenesest eapõhised ega hõlma ühtki konkreetset vanuserühma (nt 15–18aastased). Siiski palub komisjon esitada liikmesriikidel seoses noorte tööhõive algatusega 25–29aastaste vanuserühma tarbeks kavapõhised väljundnäitajad, kui neil on kavas see vanuserühm kaasata. Selliste näitajate võrdlemine Euroopa Sotsiaalfondi määruse II lisas esitatud noorte tööhõive algatuse tulemusnäitajatega võimaldab hinnata sekkumiste mõjusust.

Järeldused ja soovitused

87

Vt komisjoni vastus punktile 37.

89

Komisjon viitab punktile 47 antud vastusele.

Komisjon märgib, et nõukogu soovitusel noortegarantii kohta ei ole nähtud liikmesriikidele ette ühtki täpset viisi, kuidas noortegarantiiid rakendada (nt tööhõive, jätkuõpe, õpipoisiõpe või praktika), sest see sõltub väga palju igas riigis valitsevatest oludest (s.t NEET-noorte arvust ja asukohast). Konkreetse toetuse suunamine ja kujundamine mõjutab kulusid ja toodavat kasu ning muudab kõikide võimalike valikute kulude ja kasulikkuse eelneva hindamise keeruliseks.

Komisjon möönab sellegipoolest ohtu, et rahastamise kogusummast ei piisa noortegarantii rakendamiseks, ning on seepärast ärgitanud liikmesriike seadma noorte tööhõive meetmed esiplaanile ka oma riigieelarves.

Samuti tuleks meelde tuletada, et ELi fondidest noortegarantii jaoks antava toetusega minnakse noorte koolitamisele ja tööhõivele keskenduvatest otsestest noorte tööhõive algatuse ja ESFi meetmetest kaugemale. ESF toetab ka tööturuteenuste ajakohastamise, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ning haridus- ja sotsiaalse kaasamise meetmeid, mis toetavad struktuurireformi seisukohast osaliselt ka noorte tööhõivet.

1. soovitus

Komisjon võtab liikmesriikidele esitatud soovitusel teadmiseks ja sooviks mõnel juhul tõepoolest paremat ülevaadet kõikide nende meetmete hinnanguliste kulude kohta, mida planeeritakse võtta noorte tööpuuduse vähendamiseks.

Komisjoni koostatud standardvormis paluti liikmesriikidel esitada teavet ELi, riiklike, piirkondlike/kohalike, tööandja ja muude rahastamisallikate kohta, julgustades sellega liikmesriike andma täielikku teavet noortegarantii üldkulude ja rahastamise (sh rahastamispuudujäägi) kohta.

Selle teabe on esitanud (erineva täpsusastmega) 28st liikmesriigist 19.

90

Komisjon leiab, et noortegarantii järjekindel rakendamine ja ühesuguse lahenduse kasutamine ei ole võimalik ega ole ka kooskõlas nõukogu soovitusel, kus on selgelt märgitud, et noortegarantii kavade peaksud olema vastavuses kohalike, piirkondlike ja riiklike oludega.

Komisjon on nõus, et noortegarantii tõhus rakendamine on ülioluline. Komisjoni järgitaval tulemuspõhisel käsitusviisil on palju plüsse just noortegarantii kavade raames võetavate meetmete mõjususe hindamisel, sest sellega arvestatakse erinevat olukorda tööturul ja pakkumise sobivust konkreetsele isikule.

Siinkohal on komisjon seisukohal, et pakkumine on üldjuhul kvaliteetne siis, kui sellest kasu saavat isikut ootab ees jätkusuutlik tööturul osalemine ehk teda ei ähvarda edaspidi tööpuudus või tööturult kõrvalejäämine. Seega saab kvaliteetset pakkumist hinnata selle tulemuse põhjal.

Komisjon märgib, et õpipoisiõppe, praktika ja jätkuõppega seotud pakkumised on juba kvaliteedinõuetega hõlmatud, ükskõik kas tegu on subsideeritud pakkumistega, nagu noorte tööhõive algatuse või ESFi programmide või riiklike programmide raames rahastatavad pakkumised, või mitte.

Sellega seoses edendab komisjon praktikakohtade puhul (praktika kvaliteediraamistikku käsitleva nõukogu soovitusel) ja õpipoisiõppe kohtade puhul (Euroopa Õpipoisiõppe Liidu ja sellega seotud nõukogu deklaratsiooni kaudu) kvalitatiivsete näitajate kogumi kasutamist. Töökohtade puhul kontrollib komisjon tööhõive kvaliteeti Euroopa poolaasta raames, pöörates erilist tähelepanu üleminekule koolist tööle ja tööturu killustatusega seotud küsimustele.

Seoses tööhõive kvaliteediga avatud turul märgib komisjon, et ükskõik milline kvaliteedi hindamine sõltub asjaomasel tööturul valitsevast olukorrast, sealhulgas sellistest teguritest nagu tööõigus või valitsev majanduskliima.

2. soovitus

Komisjon on soovitusel nõus ja leiab, et seda on juba osaliselt rakendatud, eelkõige praktika kvaliteediraamistikku käsitleva nõukogu soovitusel, Euroopa Õpipoisiõppe Liidu ja sellega seotud nõukogu avalduse kaudu ning tööhõive kvaliteedi jälgimisega Euroopa poolaasta raames.

Kvalitatiivsete näitajate rakendamise edendamise vallas ärgitab komisjon mõtisklema edasi kvaliteetsete pakkumiste üle, võttes arvesse noorte tööhõive algatuse hindamist käsitlevas komisjoni juhendis nimetatud kvalitatiivseid näitajaid. Eeskätt elavdab komisjon järgmisel noortegarantii riiklike koordinaatorite kohtumisel arutelu kvaliteetsete pakkumiste üle, kutsub liikmesriike üles vahetama tööhõivekomitee töö raames mõtteid selle teemal, uurima võimalust käsitleda noortegarantii kvaliteetset pakkumisi vastastikuse õppe programmi raames ja annab kvaliteedi kohta lisajuhiseid noortegarantii dokumendis „Korduma Kippuvad Küsimused“.

Komisjon märgib, et järeelhindamisel saadakse teendeid tööpakkumiste kvaliteedi kohta, nagu on soovitatud noorte tööhõive algatuse hindamist käsitlevas juhendis.

91

Komisjon teostab järelevalvet noortegarantii rakendamise üle Euroopa poolaasta raames, sealhulgas kahepoolsetel kohtumistel liikmesriikidega ja faktide väljaselgitamise käigus.

Olles tööhõivekomitee liige ja osaledes selles komitees nõukogu arutelude ettevalmistamisel, aitab komisjon ühtlasi kaasa noortegarantii rakendamise mitmepoolsele järelevalvele. Tööhõivekomitee vaatas mitmepoolse järelevalve käigus 2013. aastal üks kord ja 2014. aastal kaks korda eraldi läbi noortegarantii rakendamise. Nii 2014. aasta mais kui ka detsembris toimunud läbivaatamisi kajastati järgmistel noorte tööpuuduse ja noortegarantii teemalistel tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitse küsimuste nõukogu kohtumistel.

Vajaduse korral esitab komisjon liikmesriikidele riigipõhiseid soovitusi. Tööhõivekomitee mitme-poolsete läbivaatamiste järeldusi võetakse arvesse ühissätete määruse teemal peetavatel lõplikel läbirääkimistel.

22. septembril 2014 kinnitas tööhõivekomitee näitajate raamistiku noortegarantii üle järelevalve teostamiseks. See põhineb makromajandusliku, rakendamis- ja järelmeetmete võtmise tasandi näitajatel, millega püütakse anda koosvõetuna ter-viklik pilt noortegarantii mõjust noorte olukorrale tööhõiveturul kogu Euroopas. Rakendamistasandi jaoks vajalike haldusandmete kogumist katseta-takse praegu kõiki 28 liikmesriiki hõlmava katsepro-jekti raames, korrapärane andmete kogumine peaks algama 2015. aastal. Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu kinnitas 11. detsembril 2014 näitajate raamistikku käsitlevad põhisonumid, milles on tõstetud esile liikmesriikide poliitilist tahet esitada vajalikud andmed.

Üksikisikutele mõeldud meetmete rakendamist jäl-gitakse noortegarantii järelevalvenäitajate raamis-tiku kaudu ning noorte tööhõive algatuse raames rahastatavate meetmete puhul Euroopa Sotsiaal-fondi määruse artiklis 19 ning I ja II lisas sätestatud asjakohase korra ning ühissätete määruse kontrolli-mis- ja hindamissätete alusel. Mis puudutab konk-reetselt noorte tööhõive algatust, siis on komisjon loonud raamistiku, et jälgida noortegarantii raames rakendatavaid noorte tööhõive algatuse meetmeid, määrates selleks Euroopa Sotsiaalfondi määru-ses kindlaks ühised näitajad.

3. soovitus

Komisjon on soovitusel nõus ja leiab, et seda on juba osaliselt rakendatud tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu kinni-tatud näitajate raamistiku kaudu, noorte tööhõive algatuse raames rahastatavate meetmete puhul Euroopa Sotsiaalfondi määruse artiklis 19 ning I ja II lisas sätestatud asjakohase korra ning ühissätete määruse kontrollimis- ja hindamissätete alusel ning komisjoni võetud kohustusega anda 2016. aastal noortegarantii rakendamisest aru Euroopa Parla-mendile ja nõukogule.

Järelevalvetegevus aitab komisjonil hinnata noorte-garantii rakendamist tulevastel Euroopa poolaasta-tel ja koostada noortegarantii rakendamist käsit-leva 2016. aasta aruande, mis esitatakse sobivate kanalite kaudu ametlikult Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

KUST SAAB ELi VÄLJAANDEID?

Tasuta väljaanded:

- üksikeksemplarid:
EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>);
- rohkem eksemplare ning plakatid ja kaardid:
Euroopa Liidu esindustest (http://ec.europa.eu/represent_et.htm),
delegatsioonidest väljaspool ELi (http://eeas.europa.eu/delegations/index_et.htm),
kasutades Europe Direct'i teenistust (http://europa.eu/europedirect/index_et.htm)
või helistades infotelefonile 00 800 6 7 8 9 10 11 (kõikjalt EList helistades tasuta) (*).

(* Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid (v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul).

Tasulised väljaanded:

- EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>).

Noorte töötus on ELi liikmesriikide jaoks tõsine probleem. Selle vähendamiseks käivitas Euroopa Ülemkogu 2013. aastal noortegarantii. Noortegarantii eesmärk on tagada, et kõik kuni 25 aasta vanused noored saaksid kvaliteetse töökoha, õpingute jätkamise, õpipoisi- või praktikakoha pakkumise nelja kuu jooksul alates töötuks jäämisest või formaalharidussüsteemist lahkumisest. Seda rahastatakse osaliselt ELi eelarvest, lisaks läheb vaja ka riiklikke vahendeid.

Kõnealuses aruandes hindas kontrollikoda, kas komisjon on andnud liikmesriikidele noortegarantii rakenduskavade koostamisel õigeaegset ja asjakohast toetust. Lisaks uuris kontrollikoda, kas on võimalik kindlaks teha noortegarantii mõjusat rakendamist ohustavad riskid.

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Väljaannete talitus